

**Opća pravila pružanja usluga izdavanja
kvalificiranih elektroničkih
vremenskih žigova**

klasifikacija:	
oznaka:	OPOL-21001-03
revizija:	8-01/2023
strana:	1/58

FINA
OPĆA PRAVILA PRUŽANJA USLUGA IZDAVANJA
KVALIFICIRANIH ELEKTRONIČKIH VREMENSKIH ŽIGOVA

Verzija 1.7

Datum stupanja na snagu: 24.01.2023.

OID Dokumenta: 1.3.124.1104.2.3.1.1.7

Informacije o dokumentu

Ime dokumenta:	Opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova
OID dokumenta:	1.3.124.1104.2.3.1.1.7
Tip dokumenta:	Opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova (<i>Time-Stamp Policy</i> , TP)
Oznaka distribucije	Javno
Vlasnik dokumenta	Financijska agencija, Fina
Kontakt	pma@fina.hr

Povijest izmjena

Verzija	Datum	Razlog izmjene
1.0	22.05.2017.	Inicijalna verzija
1.1	02.05.2018.	Ažuriranje referente liste zakonske regulative, proširenje prava pristupa usluzi izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova i na certifikate drugih pružatelja usluga povjerenja, ispravljanje prepoznatih grešaka.
1.2	11.09.2018.	Ažuriranje referente liste zakonske regulative, dodavanje izjave o usklađenosti strukture dokumenta s RFC 3647, dodavanje opisa CA certifikata, pojašnjenje o zaustavljanju Fina QTSA 2017 servisa nakon 1 sekunde netočnosti, dodavanje pravila o iznošenju TSA opreme iz štićenog prostora, dodavanje izjave o postupcima vezanim za upravljanje kritičnim ranjivostima i dodavanje izjave o dostupnosti usluga osobama s invaliditetom.
1.3	26.02.2019.	Promjene u odgovoru servisa izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova, dodavanje odredbe o arhiviranju ugovora o pružanju usluge izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova i ispravljanje prepoznatih grešaka.
1.4	17.04.2020.	Dodane reference na Pravilnik o pružanju i korištenju usluga povjerenja i Uredbu (EU) 2016/679, u točki 3.8. ispravljen i poboljšan opis zahtjeva za provjeru valjanosti elektroničkog vremenskog žiga, u točki 4.2.1. dopunjen opis razloga za opoziv Fina QTSA 2017 certifikata, u točki 4.2.4. skraćeno vrijeme maksimalnog kašnjenja za CRL, u točki 6.1.2. dodan opis dostave javnog ključa CA-u, u točki 6.7. poboljšan opis provjere mrežne sigurnosti, u poglavlju 8. dodan podatak o tijelu za provedbu nadzora iz područja zaštite osobnih podataka, u točki 8.1.1. poboljšan opis vanjske provjere sukladnosti, u točki 8.6. poboljšan i proširen opis dostave izvješća o ocjenjivanju sukladnosti te objave rezultata vanjskoj provjeri sukladnosti, u točki 9.4. Ispravljene i dopunjene odredbe vezane uz zaštitu osobnih podataka, u točki 9.6.4. ispravke u tekstu obaveza Pouzdajućih strana, u točki 9.7.2. dopuna opisa odgovornosti RA, u točki 9.8. Ispravke u tekstu odricanje od odgovornosti, u točki 9.10. ispravke u tekstu vezanog uz naknadu šteta, u točkama 9.11.2. dopuna odredbi vezanih uz prestanak i posljedice prestanka važenja ovih Općih pravila te ispravljanje prepoznatih grešaka.

1.5	05.05.2021.	U točki 5.2.3. dodana odredba o bilježenju aktivnosti prijavljene osobe, u točki 9.15. dodana je referenca na Pravilnik o pružanju i korištenju usluga povjerenja, u točkama 5.1.7., 5.5.6., 6.1.4, i 9.4.3. poboljšana je i dopunjen tekst te ispravljanje prepoznatih grešaka u dokumentu.
1.6	21.01.2022.	Zbog promjene Fininog certifikacijskog tijela koje izdaje TSU certifikat za Fina QTSA 2017 servis izmijenjeni su odgovarajući podaci o tom certifikacijskom tijelu. Ove izmjene su obavljene u točkama 1.3.1.1., 1.3.1.2., 3.3., 3.5., 4.2.3., 4.2.5., 5.6., 5.7.3., 6.1.2., 7.1., 7.1.6. i 7.2.2. Također, u dokumentu su ispravljene prepoznate manje greške.
1.7	19.01.2023.	Ažurirana je referenta lista normizacijskih dokumenata i njihovih verzija, u točki 1.1.1. dodane su pojedinosti o jednakosti ovog dokumenta pisanog na hrvatskom i engleskom jeziku, u točki 2.2. dodan je URL repozitorija za informacije na engleskom jeziku, u točki 2.3. poboljšana je opis učestalosti i roku objave ovog dokumenta, u točki 5.3.3. dodane su informacije o evidenciji edukacija, u točki 5.7.1. preciziran je vremenski period revidiranja plana kontinuiteta poslovanja, točki 8.1.1. dopunjen je opis vremenskog perioda audita, u točki 8.6. dodan je vremenski rok za objavu izvješća ili potvrde, u točki 9.6.1. ispravljena je referenca na zakonsku regulativu te su ispravljene prepoznate manje greške u dokumentu.

SADRŽAJ:

REFERENTNE DOKUMENTIRANE INFORMACIJE	10
Temeljni zakon	10
Podzakonski akti.....	10
Ostala zakonska regulativa	10
Normizacijski dokumenti	10
Finini dokumenti	11
1. UVODNE OZNAKE I TEMELJNI PODACI	12
1.1. Pregled.....	12
1.2. Naziv dokumenta i identifikacijski podaci.....	13
1.3. Sudionici Fina QTSA 2017 servisa.....	13
1.3.1. Pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova	13
1.3.1.1. Fina Root CA	13
1.3.1.2. Fina RDC 2020 CA	14
1.3.2. Korisnici	14
1.3.3. Registracijski uredi.....	14
1.3.4. Pouzdajuće strane	14
1.3.5. Ostali sudionici.....	15
1.4. Uporaba elektroničkih vremenskih žigova.....	15
1.4.1. Primjerena uporaba elektroničkih vremenskih žigova	15
1.4.2. Zabrane uporabe elektroničkih vremenskih žigova	15
1.5. Administracija dokumenta Općih pravila.....	15
1.5.1. Organizacija odgovorna za održavanje dokumenta Opća pravila	15
1.5.2. Kontakt podaci	15
1.5.3. Tijelo koje utvrđuje usklađenost QTPS dokumenta s Općim pravilima	15
1.5.4. Procedure odobravanja QTPS dokumenta.....	16
1.6. Definicije i kratice	16
1.6.1. Definicije	16
1.6.2. Kratice.....	21
2. OBJAVE I ODGOVORNOSTI ZA REPOZITORIJ	22
2.1. Identifikacija tijela koje vodi repozitorij.....	22
2.2. Objava informacija o izdavanju elektroničnih vremenskih žigova	22
2.3. Vrijeme ili učestalost objavljivanja	22
2.4. Kontrole pristupa repozitoriju	23
3. IDENTIFIKACIJA KORISNIKA I IZDAVANJE ELEKTRONIČKIH VREMENSKIH ŽIGOVA	24
3.1. Identifikacija Korisnika.....	24
3.1.1. Inicijalno utvrđivanje identiteta Korisnika	24
3.1.2. Način dostave pristupnice.....	24
3.1.3. Sklapanje ugovora	24
3.2. Autentikacija na Fina QTSA 2017 servis	25
3.3. Certifikat jedinice za izradu elektroničkog vremenskog žiga	25
3.4. Elektronički vremenski žig.....	25
3.4.1. Zahtjev za izdavanje elektroničkog vremenskog žiga (<i>Time-Stamp Request</i>).....	26
3.4.2. Odgovor servisa za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova (<i>Time-Stamp Response</i>)	26
3.5. Profil elektroničkog vremenskog žiga	26
3.6. Točnost vremena u izdanim elektroničkim vremenskim žigovima	27

3.7.	Sinkronizacija sata s UTC	27
3.7.1.	Ljetno računanje vremena	27
3.8.	Provjera valjanosti elektroničkog vremenskog žiga	28
3.9.	Raspoloživost usluge	28
3.10.	Izdavanje nekvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova.....	28
3.11.	Transportni protokol za uslugu izdavanja elektroničkih vremenskih žigova.....	28
4.	OPERATIVNI ZAHTJEVI NA ŽIVOTNI CIKLUS CERTIFIKATA ZA FINA QTSA 2017.....	29
4.1.	Izdavanje certifikata.....	29
4.2.	Opoziv i suspenzija certifikata	29
4.2.1.	Razlozi za opoziv	29
4.2.2.	Tko može tražiti opoziv	29
4.2.3.	Učestalost izdavanja CRL.....	29
4.2.4.	Maksimalno kašnjenje za CRL	29
4.2.5.	Zahtjevi na <i>online</i> provjeru statusa opozvanosti certifikata	30
4.2.6.	Drugi dostupni načini objave opozvanih certifikata.....	30
5.	PROVJERA SUSTAVA, UPRAVLJANJA I RADNIH POSTUPAKA	31
5.1.	Mjere fizičke zaštite	31
5.1.1.	Lokacija objekta i konstrukcija	31
5.1.2.	Fizički pristup	31
5.1.3.	Sustavi za napajanje i klimatizaciju	32
5.1.4.	Opasnost od poplave.....	32
5.1.5.	Protupožarna zaštita	32
5.1.6.	Pohrana medija.....	32
5.1.7.	Zbrinjavanje otpada	32
5.1.8.	Sigurnosne kopije na drugoj lokaciji	32
5.2.	Organizacijske mjere zaštite.....	33
5.2.1.	Povjerljive uloge.....	33
5.2.2.	Broj osoba potrebnih za obavljanje aktivnosti	33
5.2.3.	Identifikacija i potvrđivanje identiteta za svaku ulogu	33
5.2.4.	Uloge koje zahtijevaju odvajanje dužnosti.....	33
5.3.	Osoblje.....	33
5.3.1.	Kvalifikacije, radno iskustvo i zahtjevi za provjerom osoblja	33
5.3.2.	Procedure provjere prikladnosti osoblja	34
5.3.3.	Zahtjevi za školovanjem	34
5.3.4.	Periodičko obnavljanje znanja i osvježavanje	34
5.3.5.	Učestalost i slijed izmjene zaposlenika	34
5.3.6.	Kazne za neovlaštene radnje	34
5.3.7.	Zahtjevi na vanjske suradnike	34
5.3.8.	Dokumentacija koja je dostupna osoblju	34
5.4.	Postupci upravljanja revizijskim zapisima.....	35
5.4.1.	Tipovi događaja koji se zapisuju	35
5.4.2.	Učestalost obrade revizijskih zapisa.....	35
5.4.3.	Vremenski period pohrane revizijskih zapisa	35
5.4.4.	Zaštita revizijskih zapisa	35
5.4.5.	Postupci izrade sigurnosnih kopija revizijskih zapisa	35
5.4.6.	Sustav prikupljanja revizijskih zapisa (unutarnji ili vanjski).....	35
5.4.7.	Obavještanje subjekta uzročnika događaja	36
5.4.8.	Procjena ranjivosti	36
5.5.	Arhiviranje zapisa	36
5.5.1.	Tipovi arhiviranih zapisa	36
5.5.2.	Vremenski period arhiviranja	36
5.5.3.	Zaštita arhive	36

5.5.4.	Postupci izrade sigurnosnih kopija arhive	37
5.5.5.	Zahtjevi na zaštitu zapisa elektroničkim vremenskim žigom	37
5.5.6.	Sustav prikupljanja arhivskih zapisa (unutarnji ili vanjski)	37
5.5.7.	Postupci dobivanja i provjere arhiviranih zapisa.....	37
5.6.	Promjena TSU ključa	37
5.7.	Oporavak od kompromitiranja ili nepogode	37
5.7.1.	Postupci u slučaju incidenta ili kompromitiranja	37
5.7.2.	Postupci u slučaju oštećenja u računalnim resursima, programima i/ili podacima	38
5.7.3.	Postupci u slučaju kompromitiranja privatnog ključa i/ili gubitka kalibracije	38
5.7.4.	Mogućnost nastavka poslovanja nakon nepogode.....	38
5.8.	Prestanak rada Fina QTSA 2017 servisa	39
6.	TEHNIČKE MJERE ZAŠTITE	40
6.1.	Generiranje i instalacija para ključeva	40
6.1.1.	Generiranje para TSU ključeva.....	40
6.1.2.	Dostava javnog ključa CA-u.....	40
6.1.3.	Dostava javnog TSU ključa Pouzdajućim stranama.....	40
6.1.4.	Duljine ključeva	40
6.1.5.	Generiranje i provjera kvalitete parametara javnog ključa	40
6.1.6.	Namjene ključeva	40
6.2.	Zaštita privatnog ključa i tehnike upravljanja kriptografskim modulom	41
6.2.1.	Norme i tehničke mjere zaštite kriptografskog modula.....	41
6.2.2.	Upravljanje privatnim TSU ključem od strane više osoba (n od m).....	41
6.2.3.	Sigurno skladištenje privatnog ključa	41
6.2.4.	Sigurnosno kopiranje privatnog ključa	41
6.2.5.	Arhiviranje privatnog ključa	41
6.2.6.	Prijenos privatnog ključa	41
6.2.7.	Spremanje privatnog ključa u kriptografskom modulu	42
6.2.8.	Metoda aktivacije privatnog TSU ključa.....	42
6.2.9.	Metoda deaktivacije privatnog TSU ključa.....	42
6.2.10.	Metoda uništavanja privatnog TSU ključa	42
6.2.11.	Ocjena kriptografskog modula	42
6.3.	Ostali vidovi upravljanja parom ključeva	42
6.3.1.	Arhiviranje javnog ključa	42
6.3.2.	Vremenski period važenja Fina QTSA 2017 certifikata i korištenja para TSU ključeva	43
6.4.	Aktivacijski podaci	43
6.4.1.	Generiranje i instalacija aktivacijskih podataka	43
6.4.2.	Zaštita aktivacijskih podataka	43
6.5.	Upravljanje računalnom sigurnošću	43
6.5.1.	Posebni tehnički zahtjevi na računalnu sigurnost.....	43
6.5.2.	Ocjena računalne sigurnosti	43
6.6.	Tehničke kontrole životnog ciklusa	44
6.6.1.	Kontrole razvoja sustava	44
6.6.2.	Kontrole upravljanja sigurnošću.....	44
6.6.3.	Sigurnosne kontrole životnog ciklusa	44
6.7.	Provjera mrežne sigurnosti	44
6.8.	Uporaba elektroničkog vremenskog žiga	45
7.	SADRŽAJ CERTIFIKATA, LISTA OPOZVANIH CERTIFIKATA I OCSP PROFILI	46
7.1.	Profil certifikata Fina QTSA 2017 servisa.....	46
7.1.1.	Broj(evi) verzije	46
7.1.2.	Ekstenzije certifikata	46
7.1.3.	Identifikator objekta (OID) algoritama	46
7.1.4.	Oblici naziva.....	46

7.1.5.	Ograničenja u nazivima	46
7.1.6.	Identifikator objekta (OID) općih pravila TSU certifikata	46
7.1.7.	Uporaba ekstenzije <i>Policy Constraints</i>	46
7.1.8.	Sintaksa i semantika kvalifikatora općih pravila	47
7.1.9.	Procesne semantike za kritičnu ekstenziju <i>Certificate Policies</i>	47
7.2.	Profil CRL	47
7.2.1.	Broj(evi) verzije	47
7.2.2.	CRL i ekstenzije unosa u CRL	47
7.3.	OCSP profil	47
7.3.1.	Broj(evi) verzije	47
7.3.2.	OCSP ekstenzije	47
8.	PROVJERA SUKLADNOSTI	48
8.1.	Učestalost ili okolnosti provjere sukladnosti	48
8.1.1.	Vanjska provjera sukladnosti	48
8.1.2.	Interna provjera sukladnosti	48
8.2.	Identitet/kvalifikacije ocjenitelja	48
8.3.	Odnos ocjenitelja s tijelom koje se ocjenjuje	49
8.4.	Predmeti ocjenjivanja sukladnosti	49
8.5.	Mjere u slučaju neusklađenosti	49
8.6.	Priopćavanje rezultata	49
9.	OSTALE POSLOVNE I PRAVNE ODREDBE	50
9.1.	Naknada za usluge	50
9.1.1.	Povrat naknada	50
9.2.	Financijska odgovornost	50
9.2.1.	Pokrivenost osiguranjem	50
9.2.2.	Druga sredstva	50
9.2.3.	Osiguranje ili garancije krajnjim korisnicima	50
9.3.	Povjerljivost poslovnih podataka	50
9.3.1.	Opseg povjerljivih poslovnih podataka	50
9.3.2.	Podaci koji se ne smatraju povjerljivim poslovnim podacima	51
9.3.3.	Odgovornost za zaštitu povjerljivih poslovnih podataka	51
9.4.	Zaštita osobnih podataka	51
9.4.1.	Plan zaštite osobnih podataka	51
9.4.2.	Povjerljivi osobni podaci	51
9.4.3.	Osobni podaci koji nisu povjerljivi	52
9.4.4.	Odgovornost za zaštitu osobnih podataka	52
9.4.5.	Ovlaštenje za korištenje osobnih podataka	52
9.4.6.	Dostupnost podataka mjerodavnim tijelima	52
9.4.7.	Ostale okolnosti objave podataka	52
9.4.8.	Nema odredbi.	52
9.5.	Prava intelektualnog vlasništva	52
9.6.	Obveze sudionika	52
9.6.1.	Obveze Fine	52
9.6.2.	Obveze RA	53
9.6.3.	Obveze Korisnika	54
9.6.4.	Obveze Pouzdajućih strana	54
9.7.	Odgovornosti sudionika	54
9.7.1.	Odgovornosti Fine	54
9.7.2.	Odgovornost RA	54
9.7.3.	Odgovornosti Korisnika	55

9.7.4.	Odgovornosti Pouzdajućih strana.....	55
9.8.	Odricanje od odgovornosti.....	55
9.9.	Ograničenja odgovornosti.....	56
9.10.	Naknada štete.....	56
9.11.	Trajanje i prestanak važenja.....	56
9.11.1.	Trajanje.....	56
9.11.2.	Prestanak važenja.....	56
9.11.3.	Posljedice prestanka važenja i nastavak djelovanja.....	56
9.12.	Individualne obavijesti i komunikacija sa sudionicima.....	57
9.13.	Izmjene i dopune.....	57
9.13.1.	Procedure izmjena i dopuna.....	57
9.13.2.	Mehanizmi obavještanja i vremenski periodi.....	57
9.13.3.	Okolnosti pod kojima se mora mijenjati OID.....	57
9.14.	Postupak rješavanja sporova.....	58
9.15.	Važeći propisi.....	58
9.16.	Usklađenost s primjenjivim propisima.....	58
9.17.	Ostale odredbe.....	58

**Opća pravila pružanja usluga izdavanja
kvalificiranih elektroničkih
vremenskih žigova**

klasifikacija:	
oznaka:	OPOL-21001-03
revizija:	8-01/2023
strana:	9/58

AUTORSKA PRAVA

Ova Opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova su Finino vlasništvo, administrirana su od strane Fina PMA te su podložna zaštiti autorskih prava prema zakonima u Republici Hrvatskoj.

REFERENTNE DOKUMENTIRANE INFORMACIJE

Temeljni zakon

- [1] Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ
- [2] Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ, (NN 62/2017)

Podzakonski akti

- [3] Pravilnik o pružanju i korištenju usluga povjerenja (NN 60/2019)

Ostala zakonska regulativa

- [4] Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka)
- [5] Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/2018)

Normizacijski dokumenti

- [6] ETSI EN 319 401 V2.3.1 (2021-05); Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); General Policy Requirements for Trust Service Providers
- [7] ETSI EN 319 421 V1.1.1 (2016-03) Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Policy and Security Requirements for Trust Service Providers issuing Time-Stamps
- [8] ETSI EN 319 422 V1.1.1 (2016-03) Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Time-stamping protocol and time-stamp token profiles
- [9] ETSI EN 319 411-1 V1.3.1. (2021-05) – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Policy and security requirements for Trust Service Providers issuing certificates; Part 1: General requirements
- [10] ETSI EN 319 411-2 V2.4.1. (2021-11) – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Policy and security requirements for Trust Service Providers issuing certificates; Part 2: Requirements for trust service providers issuing EU qualified certificates
- [11] ETSI EN 319 403-1 V2.3.1 (2020-06) Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Trust Service Provider Conformity Assessment – Part 1: Requirements for conformity assessment bodies assessing Trust Service Providers
- [12] ETSI TS 119 403-3 V1.1.1 (2019-03) Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Trust Service Provider Conformity Assessment – Part 3: Additional requirements for conformity assessment bodies assessing EU trust service providers

- [13] ETSI TS 119 312 V.1.4.2 (2022-02) – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Cryptographic Suites
- [14] IETF RFC 3161 (2001) Internet X.509: Public Key Infrastructure: Time Stamp Protocol (TSP)
- [15] IETF RFC 3739 - Internet X.509 Public Key Infrastructure: Qualified Certificates Profile
- [16] IETF RFC 5280 - Internet X.509 Public Key Infrastructure Certificate and Certificate Revocation List (CRL) Profile
- [17] IETF RFC 6960 X.509 Internet Public Key Infrastructure Online Certificate Status Protocol – OCSP (2013)
- [18] NIST FIPS PUB 140-2:2002 - Security Requirements for Cryptographic Modules
- [19] ISO/IEC 27001:2013 - Information technology — Security techniques — Information security management systems — Requirements
- [20] IETF RFC 3647 – Internet X.509 Public Key Infrastructure: Certificate Policy and Certification Practices Framework

Finini dokumenti

- [21] Pravilnik o postupcima pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova, QTPS

1. UVODNE OZNAKE I TEMELJNI PODACI

Fina je kao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja upisana u Pouzdani popis pružatelja usluga povjerenja u Republici Hrvatskoj kojeg vodi središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva.

Finin servis izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova je kao kvalificirana usluga povjerenja pod nazivom Fina QTSA 2017 upisan u Pouzdani popis pružatelja usluga povjerenja u Republici Hrvatskoj.

Fina QTSA 2017 je dio Fina PKI produkcijske okoline, a kvalificirani elektronički vremenski žigovi koje izdaje mogu se koristiti zajedno s kvalificiranim certifikatima koje izdaje Fina.

1.1. Pregled

Ovaj dokument Opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova (engl.: *Qualified Electronic Time-Stamp Policy*, QTP) sadrži Finina pravila za pružanje usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova.

Primijenjena tehnologija kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova zasniva se na kriptografiji javnog ključa, X.509 certifikatima i pouzdanim servisima točnog vremena.

Sadržaj ovih Općih pravila usklađen je s normizacijskim dokumentima:

- ETSI EN 319 401 [6],
- ETSI EN 319 421 [7],
- ETSI EN 319 422 [8],
- ETSI TS 119 312 [13].

Svrha ovih Općih pravila je definiranje i uređivanje pravila i načela prema kojima trebaju postupati Fina QTSA, korisnici usluge izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova (u daljnjem tekstu: Korisnici) i Pouzdajuće strane.

Ovaj dokument Općih pravila objavljuje se na mrežnim stranicama <https://www.fina.hr/regulativa-dokumenti-i-potvrde-o-sukladnosti> na hrvatskom jeziku i <https://www.fina.hr/en/legislation-documents-and-conformance-certificates> na engleskom jeziku.

Fina potvrđuje da se engleski prijevod Općih pravila bitno sadržajem ne razlikuje od ovog dokumenta.

Za tumačenje odredbi ovih Općih pravila mjerodavne su odredbe Uredbe (EU) br. 910/2014 [1], Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 [2] te normizacijskih dokumenata i preporuka na koje isti upućuju.

Kvalificirani elektronički vremenski žigovi izdani prema ovim Općim pravilima usklađeni su sa zahtjevima norme ETSI EN 319 421 [7].

Fina kao pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova uključuje svoj vlastiti OID u kvalificirane elektroničke vremenske žigove koje izdaje. U Fininim kvalificiranim elektroničkim vremenskom žigovima nalazi se identifikator ovih Opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova (QTP OID: 1.3.124.1104.2.3.1.1.7).

Pružanje usluge izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova sukladno je s ETSI EN 319 421 [7] BTSP (*Best practices Time-Stamp Policy*): opća pravila najbolje prakse za elektroničke vremenske žigove, OID: 0.4.0.2023.1.1.

Struktura ovog dokumenta temelji se na normizacijskom dokumentu IETF RFC 3647 [20].

1.2. Naziv dokumenta i identifikacijski podaci

OID za Finu dodijeljen je od strane *British Standards Institution (BSI) International Code Designator (ICD)*. Na temelju tog OID-a Fina je za potrebe pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova dodijelila OID: 1.3.124.1104.2.

U nastavku je naveden naziv ovog dokumenta i pripadajući identifikacijski podaci.

- Naziv: Opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova
- Verzija: 1.7
- Datum stupanja na snagu: 24.01.2023.
- OID: 1.3.124.1104.2.3.1.1.7
- Internetska adresa na kojima je objavljena javna verzija ovih Opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova je:
<http://rdc.fina.hr/QTSA2017/FinaQTSA2017-QTP1-7-hr.pdf>.

1.3. Sudionici Fina QTSA 2017 servisa

1.3.1. Pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova

Fina preko servisa Fina QTSA 2017 pruža uslugu izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova (u daljnjem tekstu: usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova).

1.3.1.1. Fina Root CA

Fina Root CA je izdao samopotpisani Fina Root CA certifikat te CA certifikat za njemu subordinirani Fina RDC 2020 CA. Fina Root CA ne izdaje certifikate Korisnicima.

Osnovni podaci o Fina Root CA certifikatu dani su u Tablici 1.1.

Polje	Atribut	Vrijednost
Issuer	commonName	Fina Root CA
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
Validity	notBefore	<i>Vrijeme izdavanja certifikata</i>
	notAfter	<i>Vrijeme izdavanja certifikata + 20 godina</i>
Subject	commonName	Fina Root CA
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
SHA-1 fingerprint:		62:02:bf:16:9a:f2:7f:a6:7e:d0:ce:c6:6b:78:2b:83:22:61:26:e9
SHA-256 fingerprint:		5a:b4:fc:db:18:0b:5b:6a:f0:d2:62:a2:37:5a:2c:77:d2:56:02:01:5d:96:64:87:56:61:1e:2e:78:c5:3a:d3

Tablica 1.1. Osnovni podaci o Fina Root CA certifikatu

Fina Root CA certifikat dostupan je na sljedećoj internetskoj adresi:

<http://rdc.fina.hr/Root/FinaRootCA.cer>.

1.3.1.2. Fina RDC 2020 CA

Fina RDC 2020 CA izdaje certifikate za TSU.

Osnovni podaci o Fina RDC 2020 CA certifikatu dani su u Tablici 1.2.

Polje	Atribut	Vrijednost
Issuer	commonName	Fina Root CA
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
Validity	notBefore	Vrijeme izdavanja certifikata
	notAfter	Vrijeme izdavanja certifikata + 10 godina
Subject	commonName	Fina RDC 2020
	organizationName	Financijska agencija
	countryName	HR
SHA-1 fingerprint: 46:d5:d3:e3:76:59:c9:e2:5b:6a:56:78:c7:82:5e:43:4e:53:66:c3		
SHA-256 fingerprint: 41:40:b7:06:29:fd:a4:b8:a3:6f:d5:3f:b0:aa:53:23:71:57:86:99:31:b8:b2:30:8f:d0:5d:f3:ff:7d:78:ab		

Tablica 1.2. Osnovni podaci o Fina RDC 2020 CA certifikatu

Fina RDC 2020 CA certifikat dostupan je na sljedećoj internetskoj adresi:

<http://rdc.fina.hr/RDC2020/FinaRDCCA2020.cer>.

1.3.2. Korisnici

Korisnici servisa Fina QTSA 2017 su fizičke osobe - građani ili poslovni subjekti koji s Finom ugovaraju korištenje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova.

Korisnici Fininog servisa za izdavanje kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova su i Finini interni korisnici.

1.3.3. Registracijski uredi

Poslovi registracije Korisnika za Fina QTSA 2017 obavljaju se u registracijskim uredima Fine. Fina ima organiziranu mrežu registracijskih ureda (u daljnjem tekstu: Fina RA mreža) koja obavlja poslove registracije Korisnika za Fina QTSA 2017.

Fina RA mrežu čini mreža lokalnih registracijskih ureda (u daljnjem tekstu: Fina LRA) u poslovnoj mreži Fine te Središnji Fina RA. Registraciju Korisnika u Fina RA mreži provode Fina LRA, i Središnji Fina RA. Registraciju provode Službenici za registraciju. Poslovima registracije u Fina RA mreži koordinira Središnji Fina RA koji je središnja komunikacijska točka Fina RA mreže.

Fina može odrediti i drugi odgovarajući način registracije Korisnika.

1.3.4. Pouzdajuće strane

Pouzdanje strane su fizičke osobe ili poslovni subjekti koji su primatelji kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova (u daljnjem tekstu: elektronički vremenski žig) i djeluju temeljem razumnog pouzdanja u elektroničke vremenske žigove koje izdaje Fina QTSA 2017.

1.3.5. Ostali sudionici

Nema odredbi.

1.4. Uporaba elektroničkih vremenskih žigova

1.4.1. Primjerena uporaba elektroničkih vremenskih žigova

Kvalificirani elektronički vremenski žigovi koje izdaje Finin servis Fina QTSA 2017 mogu se koristiti za bilo koju primjenu koja zahtjeva dokazivanje postojanja podataka u elektroničkom obliku u vremenu koje je navedeno u izdanom vremenskom žigu. Kvalificirani elektronički vremenski žigovi koje izdaje Fina QTSA 2017 koriste se i za očuvanje dugotrajnosti elektroničkih potpisa.

1.4.2. Zabrane uporabe elektroničkih vremenskih žigova

Nije dozvoljena uporaba kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova za one podatke, odnosno elektroničke zapise čiji je sadržaj protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva.

1.5. Administracija dokumenta Općih pravila

1.5.1. Organizacija odgovorna za održavanje dokumenta Opća pravila

Za izradu i održavanje ovog dokumenta Općih pravila ovlaštena je i odgovorna Fina.

Ovlaštene osobe iz organizacijskih jedinica Fina koje sudjeluju u izradi, održavanju, implementaciji i odobravanju pravila i postupaka u Fina PKI koja se primjenjuju u pružanju usluga povjerenja u daljnjem tekstu nazivaju se zajedničkim nazivom Fina PMA.

Promjene sadržaja ovog dokumenta Općih pravila obavljaju se na temelju internih prijedloga i zahtjeva za usklađivanjem sa zakonskom regulativom i mjerodavnim normama.

1.5.2. Kontakt podaci

Kontakt podaci za administraciju i sadržaj ovih Općih pravila:

Poštanska adresa:

Fina
Sektor digitalnih rješenja
Ured za upravljanje politikama e-poslovanja
Koturaška cesta 43
10000 Zagreb
Hrvatska

telefon: +385-1-6128-171

telefax: +385-1-6304-081

E-mail: pma@fina.hr

1.5.3. Tijelo koje utvrđuje usklađenost QTPS dokumenta s Općim pravilima

Usklađenost QTPS dokumenta [21] s ovim Općim pravilima utvrđuje Fina PMA.

1.5.4. Procedure odobranja QTPS dokumenta

Izrada, odobranje i stupanje na snagu QTPS dokumenta kojom se potvrđuje njegova sukladnost s ovim Općim pravilima opisana je u točki 9.13.1. ovih Općih pravila.

1.6. Definicije i kratice

1.6.1. Definicije

POJAM	DEFINICIJA
Aktivacijski podaci	Tajni podaci potrebni za pristup ili aktivaciju kriptografskog modula. Aktivacijski podatak može biti PIN, zaporka ili elektronički ključ kojeg osoba zna ili posjeduje.
Autentikacija	Elektronički postupak koji omogućava da elektronička identifikacija fizičke ili pravne osobe, ili izvornost i cjelovitost podataka u elektroničkom obliku budu potvrđeni.
Autor pečata	Pravna osoba koja izrađuje elektronički pečat.
CA certifikat	Certifikat javnog ključa za CA kojeg je izdao drugi CA ili kojeg je izdao isti CA.
Certifikat	Vidi pojam „certifikat javnog ključa“.
Certifikat za elektronički pečat	Elektronička potvrda koja povezuje podatke za validaciju elektroničkog pečata s pravnom osobom i potvrđuje naziv te osobe.
Certifikat za elektronički potpis	Elektronička potvrda koja povezuje podatke za validaciju elektroničkog potpisa s fizičkom osobom i potvrđuje barem ime ili pseudonim te osobe.
Certifikat javnog ključa	Javni ključ Subjekta koji je zajedno s drugim informacijama zaštićen od krivotvorenja digitalnim potpisom izrađenim privatnim ključem certifikacijskog tijela koje je izdalo certifikat.
Certifikacijsko tijelo (CA)	Tijelo koje izrađuje i dodjeljuje certifikate javnog ključa, a kojem vjeruje jedan ili više korisnika. Certifikacijsko tijelo može biti: <ol style="list-style-type: none"> 1. pružatelj usluga povjerenja koji izrađuje i dodjeljuje certifikate javnog ključa, ili 2. tehnički servis izrade certifikata kojeg upotrebljava pružatelj usluga certificiranja koji izrađuje i dodjeljuje certifikate javnog ključa.
Elektronički pečat	Podaci u elektroničkom obliku koji su pridruženi drugim podacima u elektroničkom obliku ili su logički povezani s njima radi osiguravanja izvornosti i cjelovitosti tih podataka.
Elektronički potpis	Podaci u elektroničkom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani s drugim podacima u elektroničkom obliku i koje Potpisnik koristi za potpisivanje.
Elektronički vremenski žig	Podaci u elektroničkom obliku koji povezuju druge podatke u elektroničkom obliku s određenim vremenom i na taj način dokazuju da su ti podaci postojali u to vrijeme.
Fina LRA	Lokalni registracijski ured u Fina poslovnoj mreži.

POJAM	DEFINICIJA
Fina PKI	Infrastruktura javnog ključa (PKI) uspostavljena u Fini koja je namijenjena za pružanje usluga certificiranja fizičkim osobama – građanima, Poslovnim subjektima i tijelima državne uprave, a koja je uspostavljena kao treća strana od povjerenja (engl. <i>Trusted Third Party</i>).
Fina RA mreža	Mreža registracijskih ureda u Fini, a sastoji se od Središnjeg Fina RA i Fina LRA ureda.
Fizička osoba - građanin	Fizička osoba koja uslugu izdavanja elektroničkih vremenskih žigova koristi u vlastito ime i za vlastiti račun i isključuje fizičku osobu s registriranom djelatnošću, fizičku osobu u obavljanju slobodnog zanimanja te fizičku osobu koja nastupa u ime i za račun druge fizičke ili pravne osobe (Pripadajuća osoba).
Infrastruktura javnog ključa (PKI)	Infrastruktura za upravljanje javnim ključevima koji podržavaju usluge autentikacije, enkripcije, cjelovitosti i neporecivosti.
Javni ključ	U kriptografskom sustavu javnog ključa, javno poznati ključ iz Subjektovog para ključeva.
Koordinirano svjetsko vrijeme (UTC)	Vremenska ljestvica koja se temelji na sekundi kako je definirana ITU-R preporukom TF.460-5. Za većinu primjena u praksi UTC je ekvivalentan srednjem sunčevom vremenu na nultom meridijanu (0°). Točnije, UTC je kompromis između vrlo stabilnog atomskog vremena (<i>Temps Atomique International</i> - TAI) i sunčevog vremena koje se izvodi iz nepravilne rotacije Zemlje (u odnosu na dogovoreno Greenwich srednje zvjezdano vrijeme (GMST)).
Korisnik	Poslovni subjekt ili fizička osoba koja je sklapanjem ugovora s pružateljem usluga povjerenja preuzela ugovorne obveze Korisnika.
Kriptografski modul	Softver ili uređaj određene razine sigurnosti koji: <ul style="list-style-type: none"> • generira par ključeva, i/ili • štiti kriptografske informacije, i/ili • obavlja kriptografske funkcije.
Kvalificirani certifikat za elektronički pečat	Certifikat za elektronički pečat koji izdaje kvalificirani pružatelj usluge povjerenja i koji ispunjava zahtjeve određene u Prilogu III. Uredbe (EU) br. 910/2014 [1].
Kvalificirani certifikat za elektronički potpis	Certifikat za elektroničke potpise koji izdaje kvalificirani pružatelj usluga povjerenja i koji ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu I. Uredbe (EU) br. 910/2014 [1].
Kvalificirani elektronički pečat	Napredan elektronički pečat koji je izrađen pomoću sredstava za izradu kvalificiranog elektroničkog pečata i temelji se na kvalificiranom certifikatu za elektronički pečat.
Kvalificirani elektronički potpis	Napredan elektronički potpis koji je izrađen pomoću kvalificiranih sredstava za izradu elektroničkog potpisa i temelji se na kvalificiranom certifikatu za elektroničke potpise.

POJAM	DEFINICIJA
Kvalificirani elektronički vremenski žig	Elektronički vremenski žig koji ispunjava sljedeće zahtjeve: (a) povezuje datum i vrijeme s podacima na način kojim se u razumnoj mjeri isključuje mogućnost nezapažene promjene podataka, (b) temelji se na izvoru točnog vremena povezanom s koordiniranim svjetskim vremenom, i (c) potpisan je pomoću naprednog elektroničkog potpisa ili pečaćen pomoću naprednog elektroničkog pečata kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja ili jednakovrijednom metodom.
Kvalificirani pružatelj usluga povjerenja	Pružatelj usluga povjerenja koji pruža jednu ili više kvalificiranih usluga povjerenja i kojemu je nadzorno tijelo odobrilo kvalificirani status.
Kvalificirano sredstvo za izradu elektroničkog potpisa	Sredstvo za izradu elektroničkog potpisa koje ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu II Uredbe (EU) br. 910/2014 [1].
Lista opozvanih certifikata (CRL)	Potpisana lista u kojoj su naznačeni certifikati koje je opozvao izdavatelj certifikata.
Napredan elektronički pečat	Elektronički pečat koji ispunjava sljedeće zahtjeve: (a) na nedvojben način je povezan s Autorom pečata, (b) omogućava identificiranje Autora pečata, (c) izrađen je korištenjem podacima za izradu elektroničkog pečata koje Autor pečata može, uz visoku razinu pouzdanja i pod svojom kontrolom, koristiti za izradu elektroničkog pečata, i (d) povezan je s podacima na koje se odnosi na takav način da se može otkriti bilo koja naknadna izmjena podataka.
Napredan elektronički potpis	Elektronički potpis koji ispunjava sljedeće zahtjeve: (a) na nedvojben način je povezan s Potpisnikom, (b) omogućava identificiranje Potpisnika, (c) izrađen je korištenjem podacima za izradu elektroničkog potpisa koje Potpisnik može, uz visoku razinu pouzdanja, koristiti pod svojom isključivom kontrolom, i (d) povezan je s njime potpisanim podacima na način da se može otkriti bilo koja naknadna izmjena podataka.
Opća pravila pružanja usluga certificiranja - Certificate Policy (CP)	Imenovani skup pravila koji ukazuje na primjenjivost certifikata za određenu skupinu i/ili klasu primjena sa zajedničkim zahtjevima na sigurnost.
Opća pravila pružanja usluga izdavanja vremenskih žigova - Time-Stamp Policy (TP)	Imenovani skup pravila koji ukazuje na primjenjivost elektroničkog vremenskog žiga za određenu skupinu i/ili klasu primjena sa zajedničkim zahtjevima na sigurnost.
Opoziv certifikata	Trajni prestanak valjanosti certifikata prije isteka roka važenja navedenog u certifikatu.
Par ključeva	Dva jedinstveno povezana kriptografska ključa, od kojih je jedan privatni ključ, a drugi javni ključ.
Podaci za izradu elektroničkog pečata	Jedinstveni podaci koje Autor elektroničkog pečata koristi za izradu elektroničkog pečata.

POJAM	DEFINICIJA
Podaci za izradu elektroničkog potpisa	Jedinstveni podaci koje Potpisnik koristi za izradu elektroničkog potpisa
Podaci za validaciju	Podaci koji se koriste za validaciju elektroničkog potpisa ili elektroničkog pečata.
Podaci za verifikaciju potpisa	Podaci, poput kodova ili javnih kriptografskih ključeva koji se koriste u svrhu verifikiranja potpisa.
Poslovni subjekt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pravne osobe, primjerice <ul style="list-style-type: none"> • trgovačka društva, • kreditne i financijske institucije, • javne i privatne ustanove, • udruge s pravnom osobnošću, • neprofitne i nevladine organizacije s pravnom osobnošću, • fondovi s pravnom osobnošću, • jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (općine, gradovi i županije) i dr. 2. Tijela javne vlasti, primjerice <ul style="list-style-type: none"> • tijela državne vlasti, • tijela državne uprave, • državne agencije i dr. 3. Fizičke osobe s registriranom djelatnošću, primjerice <ul style="list-style-type: none"> • obrtnici, • odvjetnici, • javni bilježnici i dr.
Potpisnik	Fizička osoba koja izrađuje elektronički potpis.
Pouzdajuća strana	Fizička osoba ili poslovni subjekt koji se oslanja na elektroničku identifikaciju ili uslugu povjerenja.
Povjerljive uloge	Uloge o kojima ovisi sigurnost rada pružatelja usluga povjerenja. Povjerljive uloge (engl. <i>Trusted Roles</i>) i pripadajuće odgovornosti pružatelj usluga povjerenja jasno opisuje u opisu posla djelatnika.
Pravilnik o postupcima certificiranja (CPS)	Pravilnik operativnih postupaka koje certifikacijsko tijelo provodi u izdavanju, upravljanju, opozivu ili obnovi certifikata.
Privatni ključ	U kriptografskom sustavu javnog ključa, ključ iz Subjektovog para ključeva koji je poznat samo Subjektu.
Pružatelj usluga povjerenja	Fizička ili pravna osoba koja pruža jednu ili više usluga povjerenja bilo kao kvalificirani ili nekvalificirani pružatelj usluga povjerenja.
QSCD uređaj	Kvalificirano sredstvo za izradu elektroničkog potpisa/pečata (vidi pojam „kvalificirano sredstvo za izradu elektroničkog potpisa“, odnosno „sredstvo za izradu kvalificiranog elektroničkog pečata“.
QTSA sustav	Sustav IT proizvoda i komponenti organiziranih za pružanje usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova.
Registracijski ured (RA)	Tijelo odgovorno za identifikaciju i autentikaciju subjekata certificiranja, kao i drugih osoba ili organizacija.

POJAM	DEFINICIJA
Root CA	Certifikacijsko tijelo najviše razine unutar domene pružatelja usluga povjerenja i koje potpisuje certifikate subordiniranih CA-ova.
Root CA certifikat	CA certifikat kojeg je samom sebi izdao root CA.
Službenik za registraciju	Osoba odgovorna za potvrđivanje podataka koji su potrebni za izdavanje certifikata i za odobravanje zahtjeva za izdavanje certifikata.
Središnji Fina RA	Središnji registracijski ured koji je primarno je zadužen za koordiniranje cjelokupne Fina RA mreže, ali može i izravno obavljati registriranje Korisnika
Sredstvo za izradu elektroničkog pečata	Konfigurirani softver ili hardver koji se koristi za izradu elektroničkog pečata.
Sredstvo za izradu elektroničkog potpisa	Konfigurirani softver ili hardver koji se koristi za izradu elektroničkog potpisa.
Sredstvo za izradu kvalificiranog elektroničkog pečata	Sredstvo za izradu elektroničkog pečata koje <i>mutatis mutandis</i> ispunjava zahtjeve određene u Prilogu II. Uredbe (EU) br. 910/2014 [1].
Subjekt	Entitet identificiran u certifikatu kao nositelj privatnog ključa koji je povezan s javnim ključem sadržanim u certifikatu.
Suspenzija certifikata	Privremeni prestanak valjanosti certifikata prije isteka roka važenja navedenog u certifikatu. Suspendirani certifikat se reaktivacijom može ponovno učiniti valjanim
Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti	Tijelo u smislu članka 2. točke 13. Uredbe (EZ) br. 765/2008 koje je u skladu s tom Uredbom ovlašteno kao nadležno za provedbu ocjenjivanja sukladnosti kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja i kvalificiranih usluga povjerenja koje on pruža.
Tijelo za upravljanje pravilima certificiranja (PMA)	Tijelo s konačnom ovlašću i odgovornošću za određivanje i odobravanje pravila pružanja usluga povjerenja (engl. <i>Policy Management Authority</i>)
Usluge certificiranja	Usluge izdavanja i upravljanja životnom ciklusom certifikata.
Validacija	Postupak verifikacije i potvrđivanja da su elektronički potpis ili pečat valjani.
Validacija certifikata	Postupak verificiranja i potvrđivanja da je certifikat valjan.
Verifikacija potpisa	Proces provjere kriptografske vrijednosti potpisa korištenjem podataka za verifikaciju potpisa.

Tablica 1.3. Definicije

1.6.2. Kratice

KRATICA	PUNI NAZIV	ZNAČENJE
CA	<i>Certification Authority</i>	Certifikacijsko tijelo
CP	<i>Certificate Policy</i>	Opća pravila pružanja usluga certificiranja
CPS	<i>Certification Practice Statement</i>	Pravilnik o postupcima certificiranja
CRL	<i>Certificate Revocation List</i>	Lista opozvanih certifikata
HSM	<i>Hardware Security Module</i>	Hardverski kriptografski modul
LDAP	<i>Lightweight Directory Access Protocol</i>	Protokol za pristup informacijskim direktorijima
LRA	<i>Local Registration Authority</i>	Lokalni registracijski ured
OCSP	<i>Online Certificate Status Protocol</i>	Protokol <i>on-line</i> provjere statusa certifikata
OID	<i>Object Identifier</i>	Identifikator objekta
PIN	<i>Personal Identification Number</i>	Osobni tajni broj za aktivaciju smart kartice, USB tokena ili sličnog uređaja
PKI	<i>Public Key Infrastructure</i>	Infrastruktura javnog ključa
PMA	<i>Policy Management Authority</i>	Tijelo za upravljanje pravilima certificiranja
QTP	<i>Qualified Time-Stamp Policy</i>	Opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih vremenskih žigova
QTPS	<i>Qualified TSA Practice Statement</i>	Pravilnik o postupcima pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova
QTSA	<i>Qualified Time-Stamping Authority</i>	Pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova
RA	<i>Registration Authority</i>	Registracijski ured
TAI	<i>International Atomic Time</i>	Međunarodno atomsko vrijeme
TLS	<i>Transport Layer Security</i>	Kriptografski protokol za sigurnu razmjenu podataka putem Interneta
TP	<i>Time-Stamp Policy</i>	Opća pravila pružanja usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova
TSU	<i>Time-Stamping Unit</i>	Jedinica za izradu elektroničkih vremenskih žigova
UTC	<i>Coordinated Universal Time</i>	Koordinirano svjetsko vrijeme

Tablica 1.4. Kratice

2. OBJAVE I ODGOVORNOSTI ZA REPOZITORIJ

2.1. Identifikacija tijela koje vodi repozitorij

Fina PKI repozitorij vodi Fina kao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja. Fina je odgovorna za rad Fina PKI repozitorija te za objavu dokumenata i informacija na repozitoriju.

Fina osigurava dostupnost repozitorija na internetskim stranicama uz raspoloživost 24 sata na dan, 7 dana u tjednu.

2.2. Objava informacija o izdavanju elektroničkih vremenskih žigova

Na Fina PKI repozitoriju javno su objavljeni dokumenti i informacije o pružanju usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova:

- aktualna opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova,
- aktualni Pravilnik o postupcima pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova,
- prijašnje verzije Općih pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova i Pravilnika o postupcima pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova,
- uvjeti pružanja usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova i Izjava o pružanju usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova,
- certifikat TSU kojeg Fina QTSA 2017 servis koristi pri potpisivanju elektroničkih vremenskih žigova,
- cjenik usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova,
- obrazac pristupnice za korištenje Fina QTSA 2017 servisa,
- aktualne lokacije Fina RA/LRA ureda,
- korisničke upute,
- obavijesti korisnicima vezane uz pružanje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova,
- ostale informacije vezane uz rad Fina QTSA.

Javno objavljeni sadržaj Fina QTSA repozitorija, koji je sastavni dio Fina PKI repozitorija, dostupan je s internetske adrese <http://www.fina.hr/finadigicert> na hrvatskom i <https://www.fina.hr/en/digital-certificates> na engleskom jeziku.

U Fina PKI repozitoriju ne objavljuju se povjerljivi podaci.

2.3. Vrijeme ili učestalost objavljivanja

Fina održava i ažurira ovaj dokument Opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova i QTPS dokument [21] te ih odobrava, objavljuje i daje u primjenu najmanje jednom godišnje ili izvanredno nakon pojave zahtjeva za promjenom. Prethodne verzije ovih dokumenata ostaju objavljene na repozitoriju najmanje do isteka najmanje do isteka Fina QTSA 2017 certifikata čijim su pripadajućim TSU privatnim ključem potpisivani elektroničkih vremenski žigovi izdani prema ovim Općim pravilima.

Drugi Fina PKI dokumenti i ostale relevantne informacije objavljuju se prema potrebi, nakon odobrenja.

2.4. Kontrole pristupa repozitoriju

Dokumenti i informacije objavljene na Fina PKI repozitoriju su besplatne i javno dostupne.

Fina na repozitoriju ima uspostavljene kontrole pristupa u cilju sprječavanja neautoriziranog dodavanja, promjene ili brisanja informacija te zaštite njihove cjelovitosti i autentičnosti.

Pravo dodavanja, promjene ili brisanja informacija na Fina PKI repozitoriju imaju ovlaštene osobe Fine.

3. IDENTIFIKACIJA KORISNIKA I IZDAVANJE ELEKTRONIČKIH VREMENSKIH ŽIGOVA

3.1. Identifikacija Korisnika

Fina QTSA 2017 servis pruža uslugu izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova samo registriranim korisnicima.

Ako Korisnik već ima važeći digitalni certifikat izdan od Fina ili od pružatelja usluga povjerenja koje Fina odobri i kojim će pristupiti Fininom servisu za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova treba popuniti i ovjeriti pristupnicu za korištenje Finine usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova te je dostaviti u Fina LRA. Obrazac pristupnice nalaze se na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

Ako Korisnik nema odgovarajući digitalni certifikat, može zatražiti i izdavanje Fininog digitalnog certifikata kojim će pristupiti Fininoj usluzi izdavanja elektroničkih vremenskih žigova.

Nakon registracije Korisnik s Finom sklapa ugovor o korištenju Finine usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova.

3.1.1. Inicijalno utvrđivanje identiteta Korisnika

Provjeru podataka koji se prikupljaju u postupku registracije Korisnika Fina provodi njihovom usporedbom s podacima iz dostavljene dokumentacije te ukoliko je primjenjivo korištenjem komunikacijskih kanala sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Za korištenje usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova korisnici podnose pravilno ispunjenu i potpisanu pristupnicu.

Za Korisnike digitalnih certifikata već je provedena identifikacija Korisnika pa za korištenje usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova Korisnici dostavljaju samo pristupnicu prema točki 3.1.2. ovih Općih pravila.

3.1.2. Način dostave pristupnice

Pristupnica se može dostaviti na sljedeće načine:

- osobno podnošenje u Fina LRA registracijskom uredu,
- poštanskom dostavom ili preko dostavljača u Fina LRA registracijskom uredu,
- elektroničkom dostavom pristupnice, potpisane kvalificiranim elektroničkim potpisom ili naprednim elektroničkim potpisom koji se temelji na kvalificiranom certifikatu kojeg je izdao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja ili na certifikatu kojeg je izdao Fina CA, ili se autentikacija podnositelja pristupnice i cjelovitost podataka u pristupnici osiguravaju drugim sigurnim metodama.

3.1.3. Sklapanje ugovora

Ugovor o pružanju usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova je ugovor koji sukladno Uvjetima o pružanju usluge izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova, općim propisima obveznog prava, Općih pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih

vremenskih žigova i propisima koji uređuju pružanje usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova, sklapaju Korisnici i Fina kao pružatelj usluge.

3.2. Autentikacija na Fina QTSA 2017 servis

Registrirani Korisnici pristupaju usluzi izdavanja elektroničkih vremenskih žigova uz autentikaciju autentikacijskim ili aplikacijskim certifikatom kojeg je izdala Fina.

Registrirani Korisnici mogu pristupiti usluzi izdavanja elektroničkih vremenskih žigova i uz autentikaciju certifikatom izdanim od drugih pružatelja usluga povjerenja koje Fina prihvati.

Fina može Korisnicima odobriti i drugi odgovarajući način autentikacije Korisnika (npr. korisničko ime i zaporka).

URL adrese za autentikaciju na Fina QTSA servis, ovisno o metodi autentikacije su:

- autentikacija certifikatom: <https://tsa.fina.hr/ts-rfc3161>,
- autentikacija korisničkim imenom i zaporkom: <https://tsa.fina.hr:3443/ts-rfc3161>.

Finini interni Korisnici pristupaju Fininom servisu za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova temeljem IP adresnog područja za Finine Korisnike.

3.3. Certifikat jedinice za izradu elektroničkog vremenskog žiga

Fina QTSA javno objavljuje javni ključ jedinice za izradu elektroničkog vremenskog žiga (TSU) kao sadržaj certifikata Fina QTSA 2017 na repozitoriju iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

Certifikat za TSU izdaje Fina RDC 2020 CA sukladno zahtjevima normi ETSI EN 319 411-2 [10].

Prije početka izdavanja elektroničkih vremenskih žigova Fina QTSA 2017 učitava svoj certifikat za TSU. Pri dobivanju svojeg TSU certifikata Fina QTSA 2017 provjerava je li Fina RDC 2020 CA ispravno potpisao TSU certifikat.

3.4. Elektronički vremenski žig

Elektronički vremenski žigovi potpisuju se RSA privatnim ključem Fina QTSA 2017 servisa, duljine 2048 bitova uz korištenje kriptografskih algoritama SHA-256 i RSA.

Fina QTSA 2017 servis osigurava da se elektronički vremenski žigovi izdaju na siguran način i s točnom oznakom vremena.

Za svaki elektronički vremenski žig osigurava se:

- da sadrži OID ovih Općih pravila po kojem je izdan (QTP OID),
- da ima jedinstveni identifikator,
- da se podatak o vremenu koji je korišten u TSU može povezati sa stvarnim vremenom dostavljenim od pouzdanog izvora,
- da sadrži točan podatak o vremenu iz TSU u vrijeme izdavanja elektroničkog vremenskog žiga,
- da sadrži *hash* reprezentaciju elektroničkog zapisa za koji se izdaje elektronički vremenski žig,

- da je potpisan privatnim TSU ključem koji ima isključivu namjenu potpisivanja elektroničkog vremenskog žiga,
- identifikator države u kojoj Fina kao pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova ima sjedište,
- identifikator za Fina QTSA 2017 servis,
- identifikator TSU koja je izdala elektronički vremenski žig.

Elektronički vremenski žig izdaje se sukladno preporuci ITF RFC 3161 [14] i normi ETSI EN 319 421 [7] te prema profilu usklađenim s normom ETSI EN 319 422 [8].

Samo jedan privatni TSU ključ je istovremeno aktivan.

Fina QTSA 2017 servis za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova podržava zahtjeve za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova sukladno normi ETSI EN 319 422 [8] i preporuci IETF RFC 3161 [14].

3.4.1. Zahtjev za izdavanje elektroničkog vremenskog žiga (*Time-Stamp Request*)

Zahtjev za izdavanje elektroničkog vremenskog žiga u skladu je s normom ETSI EN 319 422 [8] i točkom 2.4.2. u dokumentu IETF RFC 3161 [14].

Podržana polja u zahtjevu za izdavanje elektroničkog vremenskog žiga opisana su u QTPS dokumentu [21].

Korisnik koji od Fina QTSA 2017 zahtijeva izdavanje elektroničkog vremenskog žiga mora ostvariti autenticiranu konekciju s komunikacijskim poslužiteljem Fina QTSA 2017 sustava. U slučaju neuspjele konekcije transakcija će biti prekinuta, a Korisnik će na odgovarajući način biti obaviješten o neuspjeloj konekciji.

Klijentska aplikacija na strani Korisnika koja se koristi za ugradnju elektroničkog vremenskog žiga, treba podržavati protokol za elektronički vremenski žig sukladan s preporukom IETF RFC 3161 [14].

3.4.2. Odgovor servisa za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova (*Time-Stamp Response*)

Odgovor Fina QTSA 2017 servisa za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova na zahtjev za izdavanje elektroničkog vremenskog žiga u skladu je s normom ETSI EN 319 422 [8] i točkom 2.4.2. u dokumentu IETF RFC 3161 [14].

Podržana polja odgovoru Fina QTSA 2017 servisa za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova opisana su u QTPS dokumentu [21].

3.5. Profil elektroničkog vremenskog žiga

Osnovni podaci o profilu kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova koje izdaje Fina QTSA 2017 servis dani su u Tablici 3.1.

Polje	Vrijednosti za kvalificirani elektronički vremenski žig kojeg izdaje Fina QTSA 2017 servis
Version	V1, vrijednost="1"
Policy OID	Fina OID: 1.3.124.1104.2.3.1.1.7
messageImprint	Podržani hash algoritam: sha-256 (OID: 2.16.840.1.101.3.4.2.1)
serialNumber	Cijeli broj
genTime	UTC vrijeme, razlučivost od 1 s
Ordering	FALSE
Nonce	Cijeli broj
signatureAlgorithm	sha256WithRSAEncryption (OID: 1.2.840.113549.1.1.11)

Tablica 3.1. Osnovni podaci o kvalificiranom elektroničkom vremenskom žigu kojeg izdaje Fina QTSA 2017 servis

3.6. Točnost vremena u izdanim elektroničkim vremenskim žigovima

Fina kao pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova obvezuje se na točnost podataka o vremenu ugrađenom u elektronički vremenski žig. Podatak o UTC vremenu koji se ugrađuje u svaki pojedini elektronički vremenski žig ima zajamčeno odstupanje manje od +/- 1 s.

Fina QTSA 2017 servis neće izdavati elektroničke vremenske žigove se ako se ustanovi da je vrijeme koje koristi Fina QTSA 2017 TSU izvan deklarirane točnosti.

3.7. Sinkronizacija sata s UTC

Fina QTSA osigurava da je vrijeme Fina QTSA 2017 sustava sinkronizirano s UTC vremenom, unutar preciznosti propisane u točki 3.6. ovih Općih pravila, a posebno:

- periodičnom kalibracijom sata,
- zaštitom od neautorizirane izmjene vremena TSU,
- detekcijom pomaka ili ispada iz sinkroniziranosti s UTC vremenom,
- uračunavanjem „*leap second*“ događaja.

Primarni izvor pouzdanog UTC vremena u Fina QTSA 2017 sustavu je satelitski GPS signal.

Kao alternativni pouzdani izvor UTC vremena Fina QTSA 2017 sustav koristi podatak o UTC vremenu dobiven od strane ovlaštenog referentnog laboratorija putem internetske veze korištenjem NTP protokola.

U slučaju ispada primarnog izvora pouzdanog UTC vremena Fina QTSA 2017 sustav automatski prelazi na alternativni pouzdani izvor UTC vremena.

3.7.1. Ljetno računanje vremena

Fina QTSA 2017 servis u izdanim elektroničkim vremenskim žigovima upisuje vrijeme u UTC formatu.

Preporuka je Korisnicima i Pouzdajućim stranama da provjere na koji način klijentska aplikacija prikazuje vrijeme u izdanim elektroničkim vremenskim žigovima te da obrate pozornost na

prikazivanje lokalnog vremena u različitim vremenskim zonama, a naročito u vrijeme prelaska na ljetno računanje vremena.

3.8. Provjera valjanosti elektroničkog vremenskog žiga

Prije pouzdanja u kvalificirani elektronički vremenski žig Pouzdajuća strana obvezna je obaviti provjeru valjanosti elektroničkog vremenskog žiga.

Provjera valjanosti elektroničkog vremenskog žiga obuhvaća sljedeće:

- provjeru je li elektronički vremenski žig ispravno potpisan i da privatni ključ koji se koristi za potpisivanje elektroničkog vremenskog žiga nije bio kompromitiran do trenutka provjere,
- provjeru da izdani elektronički vremenski žig ispunjava specifične zahtjeve u pogledu točnosti, pouzdanosti i odgovornosti Fina QTSA 2017 servisa, odnosno Fine kao kvalificiranog pružatelja usluga,
- provjeru ograničenja uporabe elektroničkog vremenskog žiga navedenih u točki 1.4.2. ovih Općih pravila te uzimanje u obzir svih ostalih mjera opreza propisanih u ugovoru i uvjetima pružanja usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova.

U slučaju provjere valjanosti elektroničkog vremenskog žiga nakon isteka vremena važenja Fina QTSA 2017 certifikata, Pouzdajuća strana treba na internetskim stranicama Fina PKI repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila provjeriti je li privatni TSU ključ bio kompromitiran i da li se kriptografski hash algoritam te potpisni kriptografski algoritam i duljina potpisnog TSU ključa kojima je potpisan elektronički vremenski žig još uvijek smatraju sigurnim.

3.9. Raspoloživost usluge

Fina kao pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova jamči kontinuiranu dostupnost usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova i Uvjeta pružanja usluge.

3.10. Izdavanje nekvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova

TSU jedinice Fina QTSA 2017 servisa za izdavanje kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova izdaju samo kvalificirane elektroničke vremenske žigove.

3.11. Transportni protokol za uslugu izdavanja elektroničkih vremenskih žigova

Fina QTSA 2017 servis koristi siguran HTTPS protokol (TLS).

4. OPERATIVNI ZAHTJEVI NA ŽIVOTNI CIKLUS CERTIFIKATA ZA FINA QTSA 2017

4.1. Izdavanje certifikata

Izdavanje Fina QTSA 2017 certifikata obavljaju ovlaštene osobe s povjerljivim ulogama u Fina PKI, pod dualnom kontrolom, u Fina PKI štíćenom prostoru.

4.2. Opoziv i suspenzija certifikata

Opoziv certifikata za Fina QTSA 2017 servis provodi se sukladno niže navedenim točkama.

Suspenzija certifikata za Fina QTSA 2017 servis nije dozvoljena.

4.2.1. Razlozi za opoziv

Fina QTSA 2017 certifikat opoziva se iz sljedećih razloga:

- u slučaju kompromitiranja privatnog ključa ili ako se pojavi osnovana sumnja da je privatni ključ kompromitiran,
- ako neka od informacija sadržanih u certifikatu postane netočna,
- u slučaju trajne nedostupnosti ili gubitka privatnog ključa,
- u slučaju zabranjene uporabe privatnog TSU ključa,
- u slučaju da certifikat više nije sukladan s općim pravilima prema kojima je bio izdan,
- ako certifikat nije izdan sukladno zahtjevu,
- ako Fina procjeni da Fina QTSA 2017 certifikat svojim tehničkim karakteristikama, profilom ili sadržajem ne pruža prikladnu razinu povjerenja Pouzdajućim stranama,
- ako Fina QTSA 2017 servis prestaje s radom, a Fina nije u mogućnosti osigurati nastavak pružanja usluga kod drugog kvalificiranog pružatelja usluga,
- u slučajevima kada to nalaže zakon ili drugi propis.

4.2.2. Tko može tražiti opoziv

Zahtjev za opoziv Fina QTSA 2017 certifikata može podnijeti ovlaštena osoba u Fina PKI uz odobrenje odgovorne osobe Fina PMA.

4.2.3. Učestalost izdavanja CRL

Fina RDC 2020 CA izdaje i potpisuje Fina RDC 2020 CRL.

CRL se objavljuje odmah po opozivu certifikata te svakih šest sati od prethodnog izdavanja CRL.

4.2.4. Maksimalno kašnjenje za CRL

Maksimalno kašnjenje CRL od trenutka njenog izdavanja do trenutka objave u redovitim uvjetima iznosi manje od 30 sekundi.

4.2.5. Zahtjevi na *online* provjeru statusa opozvanosti certifikata

Fina RDC 2020 CA podržava *online* provjeru statusa opozvanosti izdanih certifikata putem Fina OCSP servisa čiji je rad usklađen s preporukom IETF RFC 6960 [17].

Informacija o statusu opozvanosti certifikata korištenjem Fina OCSP servisa dostupna je u realnom vremenu.

Adresa Fina OCSP servisa je <http://ocsp.fina.hr>, a upisuje se u ekstenziji *Authority Information Access* svakog certifikata koje izdaju CA-ovi navedeni u ovoj točki.

4.2.6. Drugi dostupni načini objave opozvanih certifikata

Nema odredbi.

5. PROVJERA SUSTAVA, UPRAVLJANJA I RADNIH POSTUPAKA

Fina osigurava primjerenu zaštitu imovine koja se upotrebljava za pružanje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova te u tu svrhu vodi cjelokupni popis te imovine s pripadajućom klasifikacijom koja je sukladna procjeni rizika.

Mjere fizičke zaštite, postupci koje Fina primjenjuje u zaštiti sustava za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova kao i postupci provjere tog sustava, upravljanja i radnih postupaka u Fina PKI interne su prirode te se njihovi detalji ne objavljuju javno.

5.1. Mjere fizičke zaštite

Fina kao pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih certifikata i kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova primjenjuje mjere fizičke zaštite Fina QTSA 2017 sustava s ciljem minimiziranja rizika vezanih uz fizičku zaštitu i u skladu s poslovnom politikom Fine, važećom zakonskom regulativom i međunarodnim preporukama.

5.1.1. Lokacija objekta i konstrukcija

Primarni produkcijski Fina QTSA 2017 sustav smješten je u zgradi Fine, u posebnom štićenom prostoru izdvojenom za tu namjenu uz primjenu više razina fizičke i tehničke zaštite koje onemogućuju neovlašten fizički pristup sustavu i podacima i time sprječavaju kompromitiranje sustava i usluga. Fizička zaštita temeljena je na konceptu uporabe sigurnosnih zona te se razina zaštite povećava svakim prolaskom u sljedeću zonu. Fizička zaštita od upada ostvarena je sigurnosnim perimetrima koji razdvajaju zone postavljene oko Fina QTSA 2017 sustava.

Sekundarni Fina QTSA 2017 sustav Fine namijenjen je za preuzimanje funkcija primarnog produkcijskog Fina QTSA 2017 sustava u slučaju prestanka rada primarnog produkcijskog sustava do njegovog oporavka te ponovnog uspostavljanja njegovih servisa. Sekundarni Fina QTSA 2017 sustav smješten je na izdvojenoj udaljenoj lokaciji Fine i u odnosu na primarni sustav udovoljava jednakim ili višim sigurnosnim zahtjevima.

Sigurni prostori i potprostori u kojima se nalaze komponente Fininog QTSA 2017 sustava na primarnoj i sekundarnoj lokaciji u daljnjem tekstu nazivaju se zajedničkim nazivom Fina PKI štićeni prostor.

5.1.2. Fizički pristup

Fizički pristup Fina QTSA 2017 sustavu u Fina PKI štićenom prostoru i pripadnim potprostorima unutar tog prostora ostvaruje se uz dualnu kontrolu prolaza ovlaštenih osoba Fina PKI, a u skladu s njihovim ulogama i ovlastima.

Osobama koje nemaju ovlaštenje fizičkog pristupa Fina QTSA 2017 sustavu pristup je dozvoljen samo u pratnji i uz cjelovremeni nadzor ovlaštenih osoba Fina PKI uz njihovu dualnu kontrolu, a u skladu s Fininim internim procedurama.

O svakom pristupu Fina QTSA 2017 sustavima vodi se evidencija.

Oprema, informacije, mediji i softver iz Fina PKI štićenog prostora iznosi se isključivo uz minimalno dualnu kontrolu ovlaštenih osoba u Fina PKI kojima su dodijeljene odgovarajuće povjerljive uloge, i uz prethodno ovlaštenje.

Fizički pristup podacima registriranih korisnika koje prikuplja RA mreža imaju samo ovlašteni zaposlenici Fina PKI i ovlašteni zaposlenici Fina RA mreže koji osobne podatke o fizičkim osobama prikupljaju, pohranjuju, koriste i brišu u skladu s odgovarajućim propisima o zaštiti osobnih podataka.

5.1.3. Sustavi za napajanje i klimatizaciju

Uređaji i prostor u kojem se nalazi Fina QTSA 2017 sustav, Fina RA sustav i repozitorij te sustavi tehničke zaštite opskrbljeni su neprekidnim napajanjem električnom energijom i klimatizacijom koja je dimenzionirana na način koji osigurava odgovarajuće radne uvjete i u slučaju prekida vanjskog napajanja.

5.1.4. Opasnost od poplave

Lokacija na kojoj se nalazi Fina QTSA 2017 sustav, Fina RA sustav i repozitorij zaštićena je od poplave.

5.1.5. Protupožarna zaštita

Fina QTSA 2017 sustav, Fina RA sustav i repozitorij zaštićeni su sustavom za detekciju požara i sustavom za automatski gašenje požara sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

5.1.6. Pohrana medija

Mediji na kojima se nalaze arhivske i sigurnosne kopije podataka Fina QTSA 2017 sustava u elektroničkom obliku, kopije sadržaja repozitorija te sigurnosne kopije programske opreme pohranjuju se na dvije odvojene štíčene lokacije s uspostavljenom protupožarnom zaštitom i koje su osigurane od poplave. Ovi mediji zaštićeni su od oštećenja, krađe i neovlaštenog pristupa.

5.1.7. Zbrinjavanje otpada

Uređaji i mediji koji sadrže povjerljive informacije u elektroničkom obliku, a koji više nisu potrebni, sigurnosno se uništavaju tako da povjerljive informacije ne mogu više biti čitljive niti obnovljene. Uništavanje ovih uređaja i medija odvija se pod nadzorom ovlaštenih osoba u Fina PKI.

Papirnati dokumenti i materijali koji sadrže povjerljive informacije se uništavaju na siguran način prije odlaganja u otpad.

5.1.8. Sigurnosne kopije na drugoj lokaciji

Sigurnosne kopije Fina QTSA 2017 i Fina RA sustava, arhivske ili sigurnosne kopije podataka, kopije sadržaja repozitorija te sigurnosne kopije programske opreme pohranjuju se na lokaciji sekundarnog Fina QTSA 2017 sustava koji je izdvojen od primarnog produkcijskog Fina QTSA 2017 sustava. Ove su sigurnosne kopije u odnosu na njihove originale zaštićene jednakom ili višom razinom mjera fizičke zaštite.

5.2. Organizacijske mjere zaštite

5.2.1. Povjerljive uloge

Upravljanje informacijskim i komunikacijskim sustavom, sustavom izdavanja elektroničkih vremenskih žigova, administriranje i implementacije sigurnosnih postupaka te nadzor djelovanja Fina QTSA obavljaju se unutar odvojenih organizacijskih jedinica Fine.

Poslovi, obaveze i odgovornosti zaposlenika podijeljene su prema odgovarajućim povjerljivim ulogama. Povjerljive uloge čine temelj povjerenja u Fina PKI i dodjeljuju se ovlaštenim zaposlenicima iz nadležnih organizacijskih jedinica Fine. Svaka povjerljiva uloga je dokumentirana s jasno definiranim opisom poslova i odgovornostima.

5.2.2. Broj osoba potrebnih za obavljanje aktivnosti

Poslove u Fina PKI obavljaju isključivo ovlaštene osobe. Fina ima stalno zaposlen dovoljan broj stručnih osoba sa znanjem, iskustvom i kvalifikacijama koji je potreban u Fina PKI za pružanje usluga iz opsega ovih Općih pravila.

Pristup i poslovi u Fina PKI štíćenom prostoru provode se isključivo uz istovremenu prisutnost najmanje dvije osobe s povjerljivim ulogama koje imaju dozvole pristupa tom sustavu.

Za obavljanje pojedinih sigurnosno osjetljivih zadataka u Fina PKI štíćenom prostoru zahtjeva se sudjelovanje propisanog broja osoba s određenim povjerljivim ulogama.

5.2.3. Identifikacija i potvrđivanje identiteta za svaku ulogu

Identifikacija i potvrda identiteta osobe provodi se odgovarajućom metodom autentikacije. Pristup i korištenje aplikacija i servisa unutar Fina PKI omogućen je samo ovlaštenim osobama sukladno povjerljivoj ulozi koju obnašaju. Tijekom korištenja kritičnih aplikacija i servisa aktivnosti prijavljene osobe propisno se bilježe, spremaju i čuvaju.

5.2.4. Uloge koje zahtijevaju odvajanje dužnosti

Zbog sigurnosnih zahtjeva izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova provodi se odvajanje sljedećih dužnosti:

- osobi kojoj je dodijeljena povjerljiva uloga Službenik za sigurnost ili Službenik za registraciju ne dodjeljuje se povjerljiva uloga Službenik za nadzor sustava,
- osobi kojoj je dodijeljena povjerljiva uloga Administrator sustava ne dodjeljuje se povjerljiva uloga Službenik za sigurnost ili Službenik za nadzor sustava.

5.3. Osoblje

5.3.1. Kvalifikacije, radno iskustvo i zahtjevi za provjerom osoblja

Prije početka rada na poslovima Fina PKI kandidati moraju posjedovati odgovarajuća stručna znanja, iskustvo, kvalifikacije i edukacije u radu s kriptografskim tehnologijama, zaštitom računalnih sustava, informacijskom sigurnošću te zaštitom osobnih podataka u domeni vlastitog djelokruga rada u okviru poslova Fina PKI.

Zaposlenici koji rade na poslovima Fina PKI ne smiju biti u radnom, odnosno poslovnom odnosu s drugim pružateljima usluga povjerenja.

5.3.2. Procedure provjere prikladnosti osoblja

Prije početka rada na poslovima Fina PKI, Fina provodi odgovarajuće provjere kandidata u cilju procijene njihove stručnosti, sposobnosti i pouzdanosti u skladu s potrebama poslova Fina PKI.

5.3.3. Zahtjevi za školovanjem

Zaposlenicima koji obavljaju poslove unutar Fina PKI osigurava se školovanje i usavršavanje sukladno s njihovim povjerljivim ulogama te o tome vodi evidenciju.

5.3.4. Periodičko obnavljanje znanja i osvješčivanje

Osvješčivanje o informacijskoj sigurnosti provodi se jednom godišnje za sve zaposlenike Fina PKI.

Zaposlenici Fina PKI s povjerljivim ulogama u Fina PKI imaju obavezu stjecati i usavršavati svoje znanje.

Obnova znanja zaposlenika Fina RA mreže, a obzirom na poslove koje obavljaju, provodi se redovito, najmanje jednom godišnje.

5.3.5. Učestalost i slijed izmjene zaposlenika

Nema odredbi.

5.3.6. Kazne za neovlaštene radnje

Nepridržavanje propisanih mjera za ovlaštene osobe pri radu u Fina PKI podliježe povredi radne obveze prema Kolektivnom ugovoru, a eventualne kaznene mjere određuju se disciplinskim postupkom.

U slučaju neovlaštenih radnji od strane ugovornih partnera primijenit će se odredbe definirane ugovorom s ugovornim partnerom.

5.3.7. Zahtjevi na vanjske suradnike

Za ugovorene vanjske suradnike koji za Finu obavljaju dio usluga iz opsega usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova vrijede isti zahtjevi pri radu u Fina PKI kao i za interne zaposlenike.

Zahtjevi za dobavljače roba i usluga za Fina PKI regulirani su internim dokumentima o radu s dobavljačima. Pristup vanjskih suradnika informacijskoj imovini u Fina PKI odobrava se isključivo temeljem ugovora za samo onu informacijsku imovinu koja je predmet ugovora i samo za aktivnosti navedene u ugovoru.

5.3.8. Dokumentacija koja je dostupna osoblju

Svakom zaposleniku dostupna je dokumentacija potrebna za obavljanje njegovih radnih zadataka sukladno dodijeljenoj povjerljivoj ulozi i pripadnim ovlaštenjima.

5.4. Postupci upravljanja revizijskim zapisima

5.4.1. Tipovi događaja koji se zapisuju

Revizijski zapisi Fina QTSA 2017 sustava sadrže zapise o događajima vezanim uz:

- upravljanje životnim ciklusom TSU ključeva Fina QTSA 2017 sustava,
- upravljanje životnim ciklusom TSU certifikata za Fina QTSA 2017 sustav,
- sinkronizaciju TSU sata s UTC,
- detekciju ispada iz sinkroniziranosti s UTC vremenom,

Revizijski zapisi sadrže i zapise o sigurnosnim događajima u Fina PKI vezanim uz promjene sigurnosnih politika, fizičku i tehničku zaštitu Fina PKI štićenog prostora, pokretanje i zaustavljanje rada sustava, sistemske greške i kvarove hardvera, aktivnosti vatrozida i usmjerivača i dr.

5.4.2. Učestalost obrade revizijskih zapisa

Preglede revizijskih zapisa Fina QTS 2017 sustava obavlja Službenik za nadzor sustava. Pregledi revizijskih zapisa obavljaju se redovito, jednom dnevno radnim danima, te u slučaju izvanrednih situacija.

Postupak pregleda revizijskih zapisa obuhvaća:

- pregled stavki dnevnika sustava koje su stvorene nakon posljednje revizije,
- po potrebi, pripremu sažetog izvještaja koji sadrži objašnjenja važnih događaja.

5.4.3. Vremenski period pohrane revizijskih zapisa

Revizijski zapisi iz točke 5.4.1. ovih Općih pravila čuvaju se najmanje 10 godina od izdavanja elektroničkog vremenskog žiga na kojeg se zapisi odnose.

5.4.4. Zaštita revizijskih zapisa

Revizijski zapisi u Fina PKI zaštićeni su tijekom cijelog vremena čuvanja. Zaštita dnevnika sustava obuhvaća zaštitu zapisa od njihovog neovlaštenog čitanja i otkrivanja te očuvanje cjelovitosti zapisa.

Tako zaštićeni revizijski zapisi na zahtjev su raspoloživi samo ovlaštenim osobama, posebice u svrhu pružanja dokaza o elektroničkom vremenskom žigu za potrebe sudskih postupaka.

5.4.5. Postupci izrade sigurnosnih kopija revizijskih zapisa

Revizijski zapisi Fina PKI sustava arhiviraju se u dvije kopije na fizički odvojenim lokacijama.

Kopije revizijskih zapisa na sekundarnoj lokaciji zaštićuju se jednakom ili višom razinom zaštite u odnosu na revizijske zapise na primarnoj lokaciji (vidi točku 5.4.4.).

5.4.6. Sustav prikupljanja revizijskih zapisa (unutarnji ili vanjski)

Ovisno o vrsti podataka, revizijski zapisi prikupljaju se automatski ili ih prikuplja ovlaštena osoba.

Revizijski zapisi nastali u Fina PKI i Fina RA mreži prikupljaju se interno.

5.4.7. Obavještavanje subjekta uzročnika događaja

U slučaju uočavanja zapisa o značajnom događaju u radu Fina PKI koji je povezan s određenim subjektom Fina zadržava pravo odlučiti o obavještavanju subjekta ili Korisnika koji je taj događaj uzrokovao.

5.4.8. Procjena ranjivosti

Fina obavlja redovitu procjenu rizika informacijske imovine, procjenu ranjivosti za prepoznate javne i privatne adrese te penetracijsko testiranje.

Procjena rizika informacijske imovine provodi se jednom godišnje. Procjena ranjivosti sustava za prepoznate javne i privatne adrese Fina PKI provodi se kvartalno. Penetracijski test provodi se jednom godišnje.

Svaku novu kritičnu ranjivost Fina će od njezina saznanja razmotriti u roku od 48 sati te će postupiti sukladno utvrđenim postupcima.

5.5. Arhiviranje zapisa

5.5.1. Tipovi arhiviranih zapisa

Fina PKI arhivira niže navedene podatke koji, ovisno o tipu, mogu biti u elektroničkom i/ili papirnatom obliku:

- Opća pravila pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova,
- Pravilnici o postupcima izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova,
- Uvjeti pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova,
- pristupnice za servis izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova,
- Ugovor o pružanju usluge izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova,
- podaci i pripadajuća dokumentacija prikupljena postupkom registracije fizičkih osoba i poslovnih subjekata,
- revizijski zapisi Fina QTSA 2017 sustava iz točke 5.4.1. ovih Općih pravila,
- drugi Finini interni dokumenti.

Svaki zapis koji se arhivira sadržava podatak o vremenu koji se odnosi na taj zapis.

5.5.2. Vremenski period arhiviranja

Sve arhivirane podatke i dokumentaciju Fina čuva najmanje 10 godina od izdavanja elektroničkog vremenskog žiga na kojeg se odnose.

5.5.3. Zaštita arhive

Arhivirani podaci i dokumentacija zaštićuju se mehanizmima i postupcima propisane razine sigurnosti koje osiguravaju povjerljivost i cjelovitost arhive. Arhiva se štiti od neovlaštenog pregleda, modificiranja i brisanja podataka.

Tako zaštićeni arhivirani zapisi na zahtjev su raspoloživi samo ovlaštenim osobama, posebice u svrhu pružanja dokaza o izdanom elektroničkom vremenskom žigu za potrebe sudskih postupaka.

5.5.4. Postupci izrade sigurnosnih kopija arhive

Sigurnosna kopija arhiviranih podataka u elektroničkom obliku izrađuje se u Fina PKIštićenom prostoru te se čuva na siguran način na drugoj lokaciji izdvojeno od primarnog produkcijskog Fina QTSA 2017 sustava, sukladno točki 5.1.8. ovih Općih pravila.

5.5.5. Zahtjevi na zaštitu zapisa elektroničkim vremenskim žigom

Nema odredbi.

5.5.6. Sustav prikupljanja arhivskih zapisa (unutarnji ili vanjski)

Arhivirani zapisi prikupljaju se na način koji ovisi o vrsti podataka i dokumenata.

Zapisi za arhiviranje nastali u Fina PKI i Fina RA mreži prikupljaju se i arhiviraju interno.

5.5.7. Postupci dobivanja i provjere arhiviranih zapisa

Pristup zapisima iz arhive imaju samo osobe ovlaštene za pristup tim podacima.

Verifikacija podataka iz arhive obavlja se provjerom njihove cjelovitosti.

5.6. Promjena TSU ključa

Fina osigurava da Fina QTSA 2017 servis kontinuirano pruža kvalificiranu uslugu povjerenja sa svojim validnim parom ključeva i pripadajućim TSU certifikatom za Fina QTSA 2017 sustav. Iz tog razloga Fina će pravovremeno prije isteka TSU certifikata, generirati novi par TSU ključeva. Također, Fina će generirati novi par TSU ključeva i u slučaju kada tu promjenu zahtjeva razina sigurnosti kriptografskog algoritma privatnog TSU ključa u uporabi. U oba slučaja za novi javni TSU ključ Fina RDC 2020 CA izdati će TSU certifikat za Fina QTSA 2017 servis.

Fina će o promjeni javnog TSU ključa i o novom TSU certifikatu za Fina QTSA 2017 sustav pravodobno obavijestiti sudionike Fina QTSA.

Novi pripadajući javni TSU ključ biti će dostupan sudionicima Fina QTSA servisa na način na koji je to bio i prethodni javni TSU ključ, a sukladno opisu u točki 2.2. ovih Općih pravila.

Nakon generiranja novog para TSU ključeva elektronički vremenski žigovi potpisivat će se korištenjem novog privatnog TSU ključa.

Stari javni TSU ključ i stari pripadajući TSU certifikat za Fina QTSA 2017 servis se arhiviraju.

5.7. Oporavak od kompromitiranja ili nepogode

5.7.1. Postupci u slučaju incidenta ili kompromitiranja

Planom kontinuiteta poslovanja za Fina PKI regulirani su postupci u slučaju izbijanja incidenta ili kompromitiranja sustava, a koji obuhvaćaju postupke za oporavak sustava i uspostavu sigurnosnih uvjeta za pružanje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova.

Plan kontinuiteta poslovanja revidira se najmanje jednom godišnje.

5.7.2. Postupci u slučaju oštećenja u računalnim resursima, programima i/ili podacima

Finin Fina QTSA 2017 sustav zasnovan je na pouzdanim hardverskim i softverskim komponentama, a kritične operacije sustava podržane su redundantnim komponentama.

Funkcionalnost, ispravnost rada i pravovremeno otklanjanje oštećenja komponenti Fina QTSA 2017 sustava osigurano je kroz ugovore o podršci i održavanju s dobavljačima opreme.

Plan kontinuiteta poslovanja za Fina PKI regulira postupke oporavka Fina QTSA 2017 sustava u slučaju kvarova ili oštećenja opreme i mrežnih resursa te povrat podataka.

5.7.3. Postupci u slučaju kompromitiranja privatnog ključa i/ili gubitka kalibracije

U slučaju kompromitiranja privatnog TSU ključa za Fina QTSA 2017 sustav pripadajući TSU certifikat biti će opozvan od strane Fina RDC 2020 CA.

U slučaju nedostupnosti signala pouzdanog izvora UTC vremena distribuiranog iz referentnog UTC laboratorija, iz bilo kojeg razloga, Fina QTSA 2017 prestat će s izdavanjem elektroničkih vremenskih žigova sve do ponovne uspostave sinkronizacije.

Fina će za sve Korisnike i Pouzdajuće strane putem internetskih stranica Fina PKI repozitorija iz točke 2.2.1. ovih Općih pravila objaviti opis kompromitiranja ili gubitka kalibracije.

U slučaju većeg kompromitiranja rada Fina QTSA 2017 ili gubitka kalibracije Fina će putem internetskih stranica Fina PKI repozitorija za sve Korisnike i Pouzdajuće strane objaviti informacije za jasnu identifikaciju izdanih elektroničkih vremenskih žigova koji sadrže neispravne podatke.

Fina će o opozivu TSU certifikata za Fina QTSA 2017 sustav ili ispada iz sinkroniziranosti s UTC vremenom obavijestiti sudionike Fina QTSA:

- Fina RA mrežu,
- Korisnike,
- Pouzdajuće strane.

Nakon ustanovljavanja i otklanjanja uzroka koji su prouzročili kompromitiranje TSU ključa, Fina će, ako je primjenjivo, poduzeti mjere za sprječavanje ponavljanja takvog događaja.

Fina će generirati novi par TSU ključeva. Fina RDC 2020 CA će za novi javni TSU ključ izdati novi TSU certifikat za Fina QTSA 2017 sustav.

Novi TSU certifikat za Fina QTSA 2017 sustav biti će dostupan sudionicima Fina QTSA na način na koji je bio dostupan i prethodni TSU certifikat, a sukladno opisu u točki 2.2. ovih Općih pravila.

5.7.4. Mogućnost nastavka poslovanja nakon nepogode

U planu kontinuiteta poslovanja Fina PKI određeni su postupci za nastavak poslovanja nakon nepogode. Ovisno o vrsti nepogode Fina će pružanje usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova nastaviti na svojem primarnom produkcijskom Fina QTSA 2017 sustavu ili će pružanje usluge nastaviti na svojem sekundarnom Fina QTSA 2017 sustavu iz točke 5.1.1. ovih Općih pravila do oporavka svojeg primarnog produkcijskog sustava.

5.8. Prestanak rada Fina QTSA 2017 servisa

O planiranom prestanku pružanja usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova Fina će:

- obavijestiti sve Korisnike usluge, Pouzdajuće strane i središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva najmanje tri mjeseca prije planiranog prestanka pružanja usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova,
- uložiti sav napor da kod drugog kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja osigura nastavak pružanja usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova te će tom pružatelju usluga dostaviti svu dokumentaciju prikupljenu u postupku registracije Korisnika kao i svu dokumentaciju o izdanim elektroničkim vremenskim žigovima,
- uništiti aktualni privatni ključ TSU i opozvati sve važeće Fina QTSA 2017 certifikate.

U slučaju prestanka pružanja usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova Fina će arhivirati, zaštititi i čuvati zapise prema odredbama iz točke 5.5. ovih Opći pravila kako bi ti zapisi bili raspoloživi za pružanje dokaza u sudskim, upravnim i drugim postupcima u skladu s važećim odredbama zakonske regulative, ili će Fina s drugim poslovnim subjektom ugovoriti takvo arhiviranje, zaštitu i čuvanje zapisa.

6. TEHNIČKE MJERE ZAŠTITE

Ovo poglavlje opisuje mjere zaštite koje se poduzimaju u cilju postizanja zahtijevane razine sigurnosti kriptografskih ključeva, aktivacijskih podataka, kritičnih sigurnosnih parametara, upravljanja ključevima i drugih mjera tehničke sigurnosti za Fina QTSA i za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova.

6.1. Generiranje i instalacija para ključeva

6.1.1. Generiranje para TSU ključeva

Fina provodi generiranje para TSU ključeva za Fina QTSA 2017 sustav koristeći kriptografske algoritme za generiranje ključeva koji su sukladni s normizacijskim dokumentom ETSI TS 119 312 [13].

Par TSU ključeva za Fina QTSA 2017 servis generira se u HSM modulu koji zadovoljava zahtjeve iz točke 6.2.1. ovih Općih pravila.

Fina QTSA 2017 sustav s pripadajućim HSM modulom nalazi se tijekom i nakon postupka generiranja para TSU ključeva u Fina PKI štićenom prostoru iz točke 5.1.1. ovih Općih pravila, a pristup Fina QTSA 2017 sustavu dopušten je ovlaštenim osobama Fina PKI s povjerljivim ulogama, uz minimalno dualnu kontrolu.

U postupku generiranja para TSU ključeva za Fina QTSA 2017 sustav sudjeluju ovlaštene osobe s povjerljivim ulogama u Fina QTSA, uz minimalno dualnu kontrolu.

O provedenom generiranju TSU ključeva za Fina QTSA 2017 servis vodi se zapisnik.

6.1.2. Dostava javnog ključa CA-u

Javni TSU ključ dostavlja se na certifikaciju u Fina RDC 2020 CA uz minimalno dualnu kontrolu ovlaštenih osoba s povjerljivim ulogama u Fina PKI i na način koji osigurava provjeru cjelovitosti i izvornosti javnog ključa.

6.1.3. Dostava javnog TSU ključa Pouzdajućim stranama

Javni TSU ključ Fina QTSA 2017 servisa služi za provjeru potpisa elektroničkog vremenskog žiga, a nalazi se u certifikatu za Fina QTSA 2017 servis koji je objavljen na internetskim stranicama Fina PKI repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

6.1.4. Duljine ključeva

Fina QTSA 2017 servis upotrebljava sha256WithRSA algoritam s ključevima duljine 2048 bita.

6.1.5. Generiranje i provjera kvalitete parametara javnog ključa

Ključevi koje upotrebljava Fina QTSA 2017 servis generiraju se sukladno normizacijskom dokumentu ETSI TS 119 312 [13].

6.1.6. Namjene ključeva

Privatni TSU ključ za Fina QTSA 2017 servis koristi se samo za elektronički potpis elektroničkih vremenskih žigova.

Certifikat za Fina QTSA 2017 servis u ekstenziji *Key Usage* ima postavljene vrijednosti *digitalSignature* i *nonRepudiation* te u ekstenziji *extKeyUsage* ima postavljenu vrijednost *timeStamping*.

6.2. Zaštita privatnog ključa i tehnike upravljanja kriptografskim modulom

6.2.1. Norme i tehničke mjere zaštite kriptografskog modula

HSM modul kojim TSU obavlja potpisivanje elektroničkog vremenskog žiga zadovoljava zahtjeve prema FIPS 140-2 [18], razina 3.

6.2.2. Upravljanje privatnim TSU ključem od strane više osoba (n od m)

Upravljanje privatnim TSU ključem od strane više osoba sigurnosni je mjera koja zahtijeva autorizaciju više ovlaštenih osoba za pristup privatnom TSU ključu za potpis elektroničkog vremenskog žiga. Taj mehanizam sprječava jednu osobu da sama pristupi privatnom potpisnom TSU ključu.

6.2.3. Sigurno skladištenje privatnog ključa

Nije dozvoljeno skladištenje privatnih TSU ključeva za Fina QTSA 2017 servis.

6.2.4. Sigurnosno kopiranje privatnog ključa

Sigurnosno kopiranje privatnih TSU ključeva Fina QTSA 2017 servisa provodi se uz dualnu kontrolu ovlaštenih osoba s povjerljivim ulogama u Fina QTSA, u prostoru najviše razine sigurnosti unutar Fina PKI štice prostora. Privatni TSU ključ dohvaća se iz HSM modula isključivo u enkriptiranom obliku te se u tom obliku kopira i čuva u sigurnom prostoru najviše razine sigurnosti unutar Fina PKI štice prostora na odvojenim lokacijama.

Fizički pristup sigurnosnim kopijama privatnih TSU ključeva Fina QTSA sustava imaju isključivo ovlaštene osobe s povjerljivim ulogama u Fina QTSA uz dualnu kontrolu.

6.2.5. Arhiviranje privatnog ključa

Nije dozvoljeno arhiviranje privatnih TSU ključeva.

6.2.6. Prijenos privatnog ključa

Za vrijeme dok je izvan HSM modula privatni TSU ključ je zaštićen enkriptiranjem. Enkriptiranje privatnog ključa provodi se strogim pridržavanjem zahtjeva navedenih u certifikacijskoj dokumentaciji HSM modula te se time osigurava jednaka razinu sigurnosti zaštite privatnog ključa kao i kad se ključ nalazi u HSM modulu. Prijenos privatnog ključa provode samo ovlaštene osobe s povjerljivim ulogama u Fina QTSA, uz dualnu kontrolu. Privatni TSU ključevi prenose se iz HSM modula isključivo u svrhe izrade sigurnosne kopije.

Kod prijenosa privatnog TSU ključa iz jednog HSM modula u drugi HSM privatni ključ se smije prenositi samo u HSM jednake ili više razine sigurnosti u odnosu na HSM iz kojega se privatni ključ prenosi.

6.2.7. Spremanje privatnog ključa u kriptografskom modulu

Privatni TSU ključevi Fina QTSA 2017 servisa zaštićeni su HSM modulima i mogu se koristiti jedino ako su propisno aktivirani.

Nema ograničenja obzirom na format u kojem su privatni ključevi spremljeni u HSM modulima.

6.2.8. Metoda aktivacije privatnog TSU ključa

Aktivacija privatnih TSU ključeva za Fina QTSA 2017 servis provodi se pod dualnom kontrolom ovlaštenih osoba s povjerljivom ulogom Administrator sustava u Fina QTSA. Svaka od ovih ovlaštenih osoba za aktivaciju HSM-a upotrebljava upravljačku karticu kriptografskog modula i pripadajući tajni PIN.

Jednom aktiviran, privatni ključ ostaje aktiviran bez vremenskog ograničenja.

6.2.9. Metoda deaktivacije privatnog TSU ključa

Deaktivacija privatnog TSU ključa Fina QTSA 2017 servisa provodi se prema postupcima i uz zadovoljenje zahtjeva određenih u certifikacijskom dokumentu upotrijebljenog HSM modula, pod dualnom kontrolom ovlaštenih osoba s povjerljivom ulogom Administrator sustava u Fina QTSA.

Deaktivacija privatnih TSU ključeva provodi se kada postoji neposredan zahtjev za privremenim obustavljanjem aktivnosti sustava, u slučajevima isteka perioda valjanosti privatnog ključa te u slučaju opoziva pripadajućeg certifikata.

Privatni TSU ključ mora se čuvati u zaštićenom obliku kad je deaktiviran.

6.2.10. Metoda uništavanja privatnog TSU ključa

Postupak uništavanja privatnog TSU ključa provodi se nakon isteka perioda važenja privatnog TSU ključa, zbog kompromitiranja ili opravdane sumnje u kompromitiranost privatnog ključa, ili zbog prestanka njegova korištenja, a provode ga ovlaštene osobe s povjerljivim ulogama u Fina QTSA uz minimalno dualnu kontrolu. Postupkom uništavanja privatnog Fina CA ključa trajno su onesposobljene i sve sigurnosne kopije tog privatnog ključa te ih više nije moguće upotrijebiti.

6.2.11. Ocjena kriptografskog modula

Ocjena HSM modula provodi se certificiranjem prema odgovarajućim normama za kriptografske module navedenim u točki 6.2.1. ovih Općih pravila.

6.3. Ostali vidovi upravljanja parom ključeva

6.3.1. Arhiviranje javnog ključa

Javni ključevi Fina QTSA 2017 servisa arhiviraju se u svrhu pružanja dokaza o izdanim elektroničkim vremenskim žigovima u sudskim, upravnim i drugim postupcima.

Javni TSU ključevi Fina QTSA 2017 servisa sastavni su dio pripadajućih Fina QTSA 2017 certifikata koji se arhiviraju sukladno točkama 5.5.3. i 5.5.4. ovih Općih pravila, a u arhivi se čuvaju na rok iz točke 5.5.2. ovih Općih pravila.

6.3.2. Vremenski period važenja Fina QTSA 2017 certifikata i korištenja para TSU ključeva

Fina QTSA 2017 certifikat ima period važenja od 4 godine.

Period važenja Fina QTSA 2017 certifikata nije duži od vremenskog perioda u kojem se korišteni kriptografski algoritmi i duljine ključeva smatraju sigurnim za primjenu.

Zbog osiguranja kriptografske zaštite izdanih elektroničkih vremenskih žigova period važenja privatnog TSU ključa mora biti manji od vremenskog perioda važenja pripadajućeg certifikata.

Period važenja privatnog TSU ključa Fina QTSA 2017 servisa definiran ekstenzijom *Private Key Usage Period* u Fina QTSA 2017 certifikatu je 12 mjeseci.

Privatni TSU ključevi Fina QTSA 2017 servisa ne upotrebljavaju se nakon isteka roka važenja certifikata, nakon opoziva certifikata ili nakon isteka perioda važenja privatnog TSU ključa te se u tom slučaju zahtjevi za izdavanjem elektroničkog vremenskog žiga odbacuju.

6.4. Aktivacijski podaci

6.4.1. Generiranje i instalacija aktivacijskih podataka

Aktivacijski podaci povezani s privatnim TSU ključem za Fina QTSA 2017 servis generiraju se i instaliraju prilikom postupka generiranja pripadajućeg privatnog ključa.

6.4.2. Zaštita aktivacijskih podataka

Aktivacijski podaci povezani s privatnim TSU ključem za Fina QTSA 2017 servis podijeljeni su na upravljačke kartice kriptografskog modula, a zaštićeni su pripadajućim PIN-ovima te se na siguran način čuvaju u Fina PKI štićenom prostoru.

6.5. Upravljanje računalnom sigurnošću

6.5.1. Posebni tehnički zahtjevi na računalnu sigurnost

Pristup IT sustavu i aplikacijama u Fina PKI imaju isključivo ovlaštene osobe nakon autentikacije. Kontrola pristupa operacijskim sustavima poslužitelja Fina QTSA 2017 sustava dopušta pristup samo ovlaštenom osoblju s povjerljivim ulogama u Fina QTSA.

Fina provodi odvajanje dužnosti i odgovornosti za povjerljive uloge osoblja u Fina QTSA, sukladno točki 5.2.4. ovih Općih pravila.

Identifikacija i potvrđivanje identiteta za svaku povjerljivu ulogu u Fina QTSA provodi se korištenjem odgovarajućih sredstava za autentikaciju.

Fina PKI sustav provodi kontinuirano praćenje i posjeduje alarmni sustav u svrhu detektiranja, bilježenja i pravovremenog reagiranja na pokušaje nedozvoljenog pristupa resursima sustava.

Implementiran je sustav zaštite od zloćudnog koda te je zabranjeno korištenja neautoriziranog softvera.

6.5.2. Ocjena računalne sigurnosti

U cilju sigurnosti i kvalitete pružanja kvalificiranih usluga povjerenja Fina ima uspostavljen sustav upravljanja informacijskom sigurnošću sukladan normi ISO/IEC 27001 [19].

6.6. Tehničke kontrole životnog ciklusa

6.6.1. Kontrole razvoja sustava

Pri nabavi razvoja softvera od vanjskog izvođača, Fina ugovorom s dobavljačem osigurava sigurnosne principe razvoja sustava.

Analiza sigurnosnih zahtjeva provodi se u fazi dizajna i specifikacije bilo kojeg projekta razvoja Fina PKI sustava kako bi se osiguralo da je sigurnost ugrađena u informacijske tehnologije u Fina PKI sustavima.

Softver koji se koristi za pružanje usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova potječe iz pouzdanog izvora.

Implementacija softvera u produkciji provodi se u skladu s dokumentiranim postupcima upravljanja promjenama.

6.6.2. Kontrole upravljanja sigurnošću

Fina provodi provjeru svih dijelova sustava za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova u odnosu na sigurnost, pouzdanost i kvalitetu djelovanja, a u skladu s važećim propisima iz točke 9.15. ovih Općih pravila.

U slučaju povrede sigurnosti Fina QTSA 2017 sustava ili gubitka njegovog integriteta koji može imati značajan utjecaj na pružanje usluge povjerenja ili na zaštitu osobnih podataka Fina će u roku od 24 sata o istome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva kao tijelo nadležno za nadzor kvalificiranih pružatelja usluga povjerenja te prema potrebi, druga nadležna tijela. U slučaju da gubitak integriteta može imati negativni utjecaj na korisnike Fininih usluga povjerenja Fina će o istome bez odgode obavijestiti sve fizičke osobe i poslovne subjekte na koje povreda sigurnosti može utjecati.

6.6.3. Sigurnosne kontrole životnog ciklusa

Fina provodi upravljanje promjenama u Fina PKI kako bi se promjene izvodile iz opravdanog razloga te na kontrolirani i formalizirani način.

Integritet sustava za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova i informacija štiti se antivirusnom zaštitom i uporabom autoriziranog softvera.

Provodi se praćenje raspoloživih kapaciteta Fina PKI sustava te se procjenjuje zadovoljenje postojećih kapaciteta za buduće potrebe sustava kako bi se pravodobno planiralo njihovo proširenje.

6.7. Provjera mrežne sigurnosti

Sigurnost računalne mreže Fina PKI sustava zasnovana je na konceptu odjeljivanja mreže na mrežne zone različitih razina. Mrežne zone odjeljuju se vatrozidovima koji propuštaju samo nužan mrežni promet. Na sve sustave locirane unutar jedne mrežne zone primjenjuju se jednake sigurnosne mjere.

Nepotrebne komunikacije, računari, portovi, protokoli i servisi su eksplicitno zabranjeni ili deaktivirani.

Interna računalna mreža Fina PKI zaštićena je od neovlaštenog pristupa, uključujući pristup Korisnika i trećih strana.

Svi sustavi kritični za pružanje usluga povjerenja smješteni su u Fina PKI štićenom prostoru.

Fina QTSA 2017 sustav je sigurnosno podešen i očvršćen.

Mrežna komponente Fina PKI sustava čuvaju se u fizički i logički sigurnom okruženja i usklađenost njihove konfiguracije periodički se provjerava.

6.8. Uporaba elektroničkog vremenskog žiga

Vrijeme u Fina PKI sustavu usklađeno je s UTC točnim vremenom. Revizijski zapisi Fina QTSA 2017 sustava sadrže točan podatak o datumu i vremenu njihovog nastanka, uz odstupanje manje od +/- 1 s.

7. SADRŽAJ CERTIFIKATA, LISTA OPOZVANIH CERTIFIKATA I OCSP PROFILI

7.1. Profil certifikata Fina QTSA 2017 servisa

Profil certifikata za Fina QTSA 2017 servis usklađen je s normama EN 319 411-2 [10] i ETSI EN 319 422 [8].

Certifikat za Fina QTSA 2017 servis izdaje Finino certifikacijsko tijelo (CA): Fina RDC 2020.

7.1.1. Broj(evi) verzije

Certifikati su sukladni verziji 3 prema X.509 specifikaciji.

7.1.2. Ekstenzije certifikata

Dokument s opisom profila certifikata dostupan je na internetskim stranicama Fina QTSA repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

7.1.3. Identifikator objekta (OID) algoritama

Algoritmi s pripadajućim OID identifikatorima za certifikat Fina QTSA 2017 servisa prikazani su u Tablici 7.1.

Algoritam	OID
sha256WithRSAEncryption	1.2.840.113549.1.1.11
rsaEncryption	1.2.840.113549.1.1.1

Tablica 7.1. Algoritmi s pripadajućim OID identifikatorima

7.1.4. Oblici naziva

Oblici naziva za polje *Subject* u certifikatu Fina QTSA 2017 servisa:

commonName (CN)	Fina QTSA 2017 + redni broj izdanog certifikata
organizationIdentifier	VATHR-85821130368
organizationName (O)	Financijska agencija
countryName (C)	HR

7.1.5. Ograničenja u nazivima

Ekstenzija *Name Constraints* se ne koristi.

7.1.6. Identifikator objekta (OID) općih pravila TSU certifikata

Ekstenzija *Certificate Policies* TSU certifikata sadrži Finin OID: 1.3.124.1104.5.13.52.

7.1.7. Uporaba ekstenzije *Policy Constraints*

Ekstenzija *Policy Constraints* se ne koristi.

7.1.8. Sintaksa i semantika kvalifikatora općih pravila

Kvalifikator općih pravila u ekstenziji *Certificate Policies* sadrži dva pokazivača u URI formatu koji sadrže internetsku adresu Pravilnika o postupcima pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova, QTPS [21] na hrvatskom i engleskom jeziku.

7.1.9. Procesne semantike za kritičnu ekstenziju *Certificate Policies*

Nema odredbi.

7.2. Profil CRL

Profil CRL sukladan je preporuci IETF RFC 5280 [16].

7.2.1. Broj(evi) verzije

CRL su sukladne verziji 2 prema X.509 specifikaciji.

7.2.2. CRL i ekstenzije unosa u CRL

Ekstenzije CRL koje se koriste u CRL listama i u elementima unosa CRL lista koje izdaje Fina RDC 2020 su:

- *cRLNumber*,
- *AuthorityKeyIdentifier*,
- *ExpiredCertsOnCRL*
- *reasonCode*.

Ni jedna od ovih ekstenzija nije postavljena kao kritična.

7.3. OCSP profil

Profil odgovora Fina OCSP servisa usklađen je s preporukom IETF RFC 6960 [17].

7.3.1. Broj(evi) verzije

Profil odgovora Fina OCSP servisa sukladan je verziji 1 prema IETF RFC 6960 [17].

7.3.2. OCSP ekstenzije

Ekstenzije odgovora Fina OCSP servisa prikazane su:

- *Nonce*
- *Extended Revoked Definition*.

Ni jedna od ovih ekstenzija nije postavljena kao kritična.

8. PROVJERA SUKLADNOSTI

Nadzor nad radom Fina kao kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja reguliran je Uredbom (EU) br. 910/2014 [1] i Zakonom o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 [2], a provodi ga središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva.

Nadzor nad radom Fina kao kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja u području praćenja provedbe propisa o zaštiti osobnih podataka provodi Agencija za zaštitu osobnih podataka. .

Provjera sukladnosti obavlja se u cilju potvrđivanja da Fina kao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja i usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova koje Fina pruža ispunjavaju zahtjeve utvrđene Uredbom (EU) br. 910/2014 [1], Zakonom o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 [2] i normama ETSI EN 319 421 [7] i ETSI EN 319 401 [6].

8.1. Učestalost ili okolnosti provjere sukladnosti

Provjere sukladnosti u radu Fina PKI su vanjske provjere sukladnosti i interne provjere sukladnosti.

8.1.1. Vanjska provjera sukladnosti

Potpuna vanjska provjera sukladnosti provodi se najmanje svaka 24 mjeseca, sukladno zahtjevima Uredbe (EU) br. 910/2014 [1] te normizacijskih dokumenata ETSI EN 319 403-1 [11] i ETSI TS 119 403-3 [12]. Vanjski nadzorni audit (vanjska nadzorna provjera sukladnosti) provodi se na godišnjoj razini između potpunih vanjskih provjera sukladnosti, sukladno normizacijskim dokumentima ETSI EN 319 403-1 [11] i ETSI EN 319 403-3 [12]. Vanjska provjera sukladnosti i nadzorni audit provode se prema zahtjevima norme ETSI EN 319 421 [7] koja uključuje normativnu referencu na normu ETSI EN 319 401 [6]. Uzastopni vremenski periodi („period-of-time“) provjere sukladnosti su kontinuirani i bez razmaka.

Vanjsku provjeru sukladnosti više neće biti potrebno provoditi ako je istekao vremenski period važenja aktualnog TSU privatnog ključa Fina QTSA 2017 servisa ili je aktualni certifikat Fina QTSA 2017 servisa opozvan prije početka vremenskog perioda provjere sukladnosti.

8.1.2. Interna provjera sukladnosti

Interna provjera sukladnosti provodi se prije početka pružanja nove kvalificirane usluge povjerenja, periodično najmanje svakih 12 mjeseci te nakon značajnijih promjena u radu Fina PKI.

8.2. Identitet/kvalifikacije ocjenitelja

Vanjsku provjeru sukladnosti provodi tijelo za ocjenjivanje sukladnosti. Osposobljenost tijela za ocjenjivanje sukladnosti i osposobljenost pripadajućih ocjenitelja osigurana je akreditacijom tijela za ocjenjivanje sukladnosti prema normi ETSI EN 319 403-1 [11].

Internu provjeru sukladnosti provode interni ocjenitelji sukladnosti koji zajedno raspolažu znanjima i razumijevanjem:

- odredbi norme ETSI EN 319 421 [7],
- PKI područja, tehnologije vremenskog žiga te područja informacijske sigurnosti,
- zakonske regulative iz područja pružanja usluga povjerenja.

8.3. Odnos ocjenitelja s tijelom koje se ocjenjuje

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti i pripadajući ocjenitelji neovisni su od Fina i Fininih sustava ocjenjivanja.

Interni ocjenitelji sukladnosti ne ocjenjuju sukladnost iz vlastitog djelokruga odgovornosti.

8.4. Predmeti ocjenjivanja sukladnosti

Predmeti ocjenjivanja sukladnosti obuhvaćaju slijedeća područja pružanja kvalificiranih usluga povjerenja:

- cjelovitost i točnost dokumentacije,
- implementiranost zahtjeva za kvalificirane usluge povjerenja,
- organizacijski procesi i procedure,
- tehničke procese i procedure,
- implementirane mjere informacijske sigurnosti,
- vjerodostojne sustave,
- fizičku sigurnost predmetnih lokacija.

Opis predmetnog ocjenjivanja sukladnosti definiran je planom ocjenjivanja sukladnosti.

8.5. Mjere u slučaju neusklađenosti

Ako je u pružanju kvalificirane usluge povjerenja utvrđena nesukladnost Fina će poduzeti potrebne korake kako bi otklonila nesukladnost, ako je primjenjivo u roku koji je odredilo Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti.

8.6. Priopćavanje rezultata

Rezultati interne provjere sukladnosti povjerljive su prirode i Fina ih ne objavljuje javno.

Izvešće o ocjenjivanju sukladnosti koje zaprimi od tijela za ocjenjivanje sukladnosti Fina će dostaviti nadzornom tijelu u roku od tri radna dana od njegova primitka. Fina na mrežnim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovog dokumenta javno objavljuje sažetak izvješća ili potvrdu o provedenoj vanjskoj provjeri sukladnosti ne kasnije od tri mjeseca nakon perioda ocjene sukladnosti.

Nesukladnosti utvrđene tijekom provjere sukladnosti se smatraju povjerljivim informacijama i one se ne objavljuju.

9. OSTALE POSLOVNE I PRAVNE ODREDBE

9.1. Naknada za usluge

Fina, sukladno uvjetima iz sklopljenog ugovora o pružanju usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova obavještava Korisnike i Pouzdajuće strane o naplati usluge. Ukoliko posebnim ugovorom nije drugačije određeno, usluga se naplaćuje sukladno cjeniku Fine. Cjenik svih usluga koje se naplaćuju objavljen je na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

Fina zadržava pravo izmjene cjenika. Izmjene cjenika objavljuju se na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

9.1.1. Povrat naknada

Povrat naknade Fina Korisnicima isplaćuje u slučaju pogrešne uplate ili preplate.

9.2. Financijska odgovornost

Fina kao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja posjeduje financijsku stabilnost te raspolaže dostatnim financijskim sredstvima koja osiguravaju nesmetano pružanje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova u skladu s ovim Općim pravilima.

9.2.1. Pokrivenost osiguranjem

Fina kao kvalificirani pružatelj usluga povjerenja ima osiguran rizik od odgovornosti za štete koje nastanu obavljanjem usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova.

Fina dodatno osigurava imovinu policom osiguranja koja pokriva osiguranje od rizika požara, vremenskih nepogoda, poplava, eksplozija, udar vozila, pad ili udar letjelice, demonstracija, osiguranje opreme, strojne opreme, elektroničkih i komunikacijskih uređaja, instalacija i sl.

9.2.2. Druga sredstva

Nema odredbi.

9.2.3. Osiguranje ili garancije krajnjim korisnicima

Vidi točku 9.2.1.

9.3. Povjerljivost poslovnih podataka

9.3.1. Opseg povjerljivih poslovnih podataka

Povjerljivi poslovni podaci su svi podaci, u bilo kojem obliku, koje na bilo koji način između sebe razmjene sudionici u svezi s uspostavom i pružanjem usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova, a koje sudionici označe povjerljivim, ili određenom vrstom ili stupnjem tajnosti, ili koji su po prirodi povjerljivi jer bi njihovo neovlašteno otkrivanje moglo prouzročiti štetu sudioniku.

9.3.2. Podaci koji se ne smatraju povjerljivim poslovnim podacima

Poslovni podaci u bilo kojem obliku koje na bilo koji način između sebe razmjene sudionici u svezi s uspostavom i pružanja usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova, a koje sudionici ne označe povjerljivim, ili određenom vrstom ili stupnjem tajnosti, ili koji po svojoj prirodi nisu povjerljivi, jer se njihovim neovlaštenim otkrivanjem ne bi mogla prouzročiti šteta sudioniku, su podaci koji se ne smatraju povjerljivim poslovnim podacima.

9.3.3. Odgovornost za zaštitu povjerljivih poslovnih podataka

Svaki sudionik obavezan je štiti povjerljive poslovne podatke iz točke 9.3.1. ovih Općih pravila, koje je saznao na bilo koji način, sukladno propisima koji uređuju zaštitu podataka prema vrsti podatka, odnosno vrsti i stupnju tajnosti podataka. U protivnom odgovara za nastalu štetu.

9.4. Zaštita osobnih podataka

Fina posvećuje pažnju zaštiti osobnih podataka koje prikuplja, pohranjuje i upotrebljava u svrhu pružanja usluge izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova te s osobnim podacima postupa sukladno Uredbi (EU) 2016/679 [4] i Zakonu o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka [5].

Podnošenjem pristupnice za korištenje Fina QTSA 2017 servisa i sklapanjem ugovora o pružanju usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova Korisnici daju Fini suglasnost za korištenje i obradu njihovih osobnih podataka prikupljenih u postupku registracije sukladno važećoj zakonskoj regulativi te suglasnost za čuvanje tih podataka u trajanju od najmanje 10 godina.

9.4.1. Plan zaštite osobnih podataka

Fina ima i provodi Politiku zaštite osobnih podataka kojom se utvrđuju načela obrade osobnih podataka fizičkih osoba te kojom se izražava svijest, znanje i predanost za poštivanje prava i sloboda pojedinaca pri obradi osobnih podataka, a kojih se Fina mora pridržavati u svojem poslovanju. Osobne podatke prikupljene za potrebe pružanja usluge izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova Fina obrađuje u opsegu koji je primjeren, relevantan i ograničen samo za pružanje te usluge.

Fina stručnim znanjem, pouzdanošću, resursima, poštivanjem propisanih tehničkih, organizacijskih i sigurnosnih mjera jamči obradu osobnih podataka sukladno Uredbi (EU) 2016/679 [4] i Zakonu o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka [5].

Mjere zaštite povjerljivost i cjelovitost osobnih podataka primjenjuju se prilikom razmjene osobnih podataka Korisnika između Fina RA mreže i sustava za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova te prilikom čuvanja i arhiviranja osobnih podataka Korisnika do njihovog izlučivanja iz arhive i uništavanja.

9.4.2. Povjerljivi osobni podaci

U postupku registracije Korisnika i nakon toga, Fina je ovlaštena prikupljati osobne podatke koji su potrebni za valjano utvrđivanje identiteta Korisnika te druge podatke potrebne za valjano pružanje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova. Osobni podaci koje prikupi Fina za potrebe pružanja usluge certificiranja su povjerljivi osobni podaci koje Fina propisano štiti.

9.4.3. Osobni podaci koji nisu povjerljivi

Svi osobni podaci prikupljeni u svrhu korištenja usluge izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova smatraju se povjerljivim osobnim podacima.

9.4.4. Odgovornost za zaštitu osobnih podataka

Fina je odgovorna za zaštitu osobnih podataka prikupljenih u svrhu pružanja usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova.

9.4.5. Ovlaštenje za korištenje osobnih podataka

Fina je ovlaštena, osim za potrebe ispunjenja zakonskih obveza, odnosno ugovornih obveza po ugovoru o pružanju usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova, koristiti ili objavljivati osobne podatke samo temeljem pisane suglasnosti Korisnika.

9.4.6. Dostupnost podataka mjerodavnim tijelima

Fina neće činiti dostupnima podatke iz točaka 9.3.1. i 9.4.2. ovih Općih pravila osim u slučajevima propisanim zakonom ili kada to pisano zahtjeva mjerodavni sud, upravno ili neko drugo mjerodavno državno tijelo.

9.4.7. Ostale okolnosti objave podataka

9.4.8. Nema odredbi.

9.5. Prava intelektualnog vlasništva

Ovaj dokument Općih pravila kao i druga Finina dokumentacija objavljena na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. je intelektualno vlasništvo Fine.

Fina ne polaže pravo intelektualnog vlasništva na softver koji se koriste u Fina PKI, a koji je u vlasništvu trećih osoba.

Privatni TSU ključevi i pripadajući TSU certifikati za Fina QTSA 2017 servis koji se koriste za potpisivanje elektroničkih vremenskih žigova vlasništvo su Fine.

9.6. Obveze sudionika

9.6.1. Obveze Fine

Fina kao kvalificirani pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova obvezuje se:

- provoditi pružanje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014 [1], Zakonom o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 [2], normizacijskim dokumentima i preporukama, ovim Općim pravilima te drugim aktima Fine vezanim uz obavljanje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova,
- izdavati kvalificirane elektroničke vremenske žigove sukladno profilu određenom u točki 3.5. ovih Općih pravila,

- osigurati točnost vremena u izdanim elektroničkim vremenskim žigovima sukladno točki 3.6. ovih Općih pravila,
- provoditi potpisivanje elektroničkog vremenskog žiga na opremi koja udovoljava zahtjevima iz točke 6.2.1. ovih Općih pravila,
- provoditi zahtijevane sigurnosne mjere za zaštitu prostora i opreme sustava za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova,
- osigurati nesmetan rad i maksimalnu raspoloživost usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova sukladno najboljoj poslovnoj praksi,
- objaviti akte koji mogu biti javno dostupni na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila,
- obavljati usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova s pažnjom dobrog stručnjaka,
- primjenjivati u svom poslovanju organizacijske i tehničke mjere zaštite podataka prikupljenih od Korisnika pri ugovaranju korištenja ove usluge i prikupljene podatke čuvati povjerljivima te ih koristiti isključivo za potrebe usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova iz opsega ovih Općih pravila i dodatnih usluga certificiranja iz skupa Fina PKI usluga (npr. izdavanje certifikata),
- primjenjivati odredbe Uredbe (EU) 2016/679 [4] i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka [5],
- poštovati intelektualno vlasništvo, licenčna i druga prava,
- rješavati zastoje i greške u radu sustava za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova u najkraćem mogućem roku,
- planirati održavanje i daljnji razvoj sustava za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova sukladno važećim normama i razvoju tehnologije.

9.6.2. Obveze RA

Obveze Fina RA mreže:

- provođenje postupka registracije i identifikacije fizičkih osoba i poslovnih subjekata na način propisan ovim Općim pravilima,
- prosljeđivanje cjelovitih, točnih i provjerenih podataka o Korisnicima na daljnju obradu u Fina QTSA,
- čuvanje, arhiviranje i zaštita podataka i dokumentacije na period od najmanje 10 godina,
- osiguravanje od gubitka ili povrede povjerljivosti, cjelovitosti i dostupnosti arhiviranih podataka Korisnika, na način propisan ovim Općim pravilima,
- obavještavanje podnositelja pristupnice za korištenje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova o javno objavljenim i dostupnim uvjetima pružanja usluge izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova i ovim Općim pravilima.

9.6.3. Obveze Korisnika

Korisnik je obavezan:

- prilikom predaje pristupnice za korištenje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova u pristupnici navesti točne i istinite osobne podatke te odmah obavijestiti Finu, kao pružatelja usluga, o svakoj promjeni tih podataka,
- validirati potpis Fina QTSA 2017 servisa na zaprimljenom elektroničkom vremenskom žigu i provjeriti važenje Fina QTSA 2017 certifikata,
- čuvati privatni ključ i pripadajuće aktivacijske podatke koji se odnose na certifikat kojim pristupa usluzi izdavanja elektroničkih vremenskih žigova,
- za korištenje usluge izdavanja elektroničkog vremenskog žiga plaćati Fini naknadu sukladno cjeniku Fina QTSA usluga iz točke 9.1. ovih Općih pravila.

Korisnik se obavezuje da neće zahtijevati izdavanje elektroničkog vremenskog žiga za one podatke, odnosno elektroničke zapise čiji je sadržaj protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva. U protivnom odgovara Fini za svu štetu.

Korisnik je, također obavezan s pažnjom dobrog domaćina, odnosno gospodarstvenika pravodobno na internetskim stranicama Fina QTSA repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila pratiti i upoznati se s objavljenim izmjenama i/ili dopunama ovih Općih pravila.

9.6.4. Obveze Pouzdajućih strana

Prije pouzdanja u elektronički vremenski žig Pouzdajuća strana mora obaviti provjeru valjanosti elektroničkog vremenskog žiga sukladno točki 3.8 ovih Općih pravila.

Pouzdanja strana obavezna je pridržavati se odredbi ovih Općih pravila.

9.7. Odgovornosti sudionika

9.7.1. Odgovornosti Fine

Fina kao kvalificirani pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova ima punu odgovornost za pružanje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova i za ispunjenje svih zahtjeva propisanih ovim Općim pravilima.

Fina ima odgovornost da svi zahtjevi koji se odnose na pružanje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova, što uključuje postupke koje se odnose na izdavanje elektroničkih vremenskih žigova, nadzor sustava i sigurnosne kontrole, budu u skladu s odredbama ovih Općih pravila.

Ova Opća pravila sastavni su dio ugovora o pružanju usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova kojeg sklapaju Korisnik i Fina kao pružatelj usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova.

9.7.2. Odgovornost RA

Fina RA mreža je odgovorna za:

- prosljeđivanje cjelovitih, točnih i provjerenih podataka o Korisnicima na daljnju obradu u Fina QTSA,
- čuvanje, arhiviranje i zaštita podataka i dokumentacije na period od najmanje 10 godina,

- osiguravanje od gubitka ili povrede povjerljivosti, cjelovitosti i dostupnosti arhiviranih podataka Korisnika, na način propisan ovim QTP dokumentom.

9.7.3. Odgovornosti Korisnika

Korisnik je odgovoran za:

- sadržaj podataka, odnosno elektroničkog zapisa za koji traži izdavanje elektroničkog vremenskog žiga,
- korisničku aplikaciju koju koristi za ugradnju elektroničkog vremenskog žiga te da osigura njenu potpunu interoperabilnost s Fina QTSA 2017 sustavom,
- za štetu koju prouzroči otkrivanjem svojeg privatnog ključa i/ili pripadajućih aktivacijskih podataka koji se odnose na certifikat kojim pristupa usluzi izdavanja elektroničkih vremenskih žigova,
- potpunost i točnost, odnosno istinitost svih podataka koje je naveo u pristupnici za korištenje usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova na temelju kojeg je ugovorio korištenje usluge,
- nepravilnosti koje su nastale zbog neispunjavanja obveza utvrđenih u točki 9.6.2. ovih Općih pravila.

Korisniku koji ne postupa u skladu s preuzetim obvezama može se privremeno ili trajno uskratiti usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova te može izgubiti sva prava proizašla iz ugovora o pružanju usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova.

9.7.4. Odgovornosti Pouzdajućih strana

Pouzdajuća strana koja se, ne poštujući odredbe iz ovih Općih pravila te protivno utvrđenim obvezama iz točke 9.6.4. ovih Općih pravila, pouzdaje u nevažeći elektronički vremenski žig, snosi sama sve rizike pouzdanja u takav elektronički vremenski žig.

Pouzdajuća strana snosi sve rizike pouzdanja u elektronički vremenski žig ako zna ili ima razloga smatrati da postoje činjenice koje mogu uzrokovati osobnu ili poslovnu štetu prouzročenu korištenjem elektroničkog vremenskog žiga.

9.8. Odricanje od odgovornosti

Fina nije odgovorna za štete, uključujući i indirektne štete, kao i za bilo koji gubitak dobiti, gubitak podataka ili druge indirektne štete u sljedećim slučajevima:

- kad je šteta prouzročena prijevornim ili nemarnim korištenjem usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova,
- kad je šteta nastala kao rezultat neispravnosti i pogrešaka u softveru i hardveru Korisnika i Pouzdajuće strane
- kad je šteta nastala kao rezultat prijevornog davanja podataka i prijevornog predstavljanja poslovnog subjekta ili fizičke osobe tijekom procesa identifikacije i potvrde identiteta, ako je identifikaciju i provjeru podataka Fina RA mreža provodila u skladu sa zahtjevima iz ovog dokumenta i radnim uputama.

9.9. Ograničenja odgovornosti

Finina ukupna financijska odgovornost za elektroničke vremenske žigove izdane prema ovim Općim pravilima i za transakcije obavljene na temelju pouzdanja u tako izdane elektroničke vremenske žigove iznosi najviše 100.000,00 kuna.

9.10. Naknada štete

Svaki sudionik odgovara oštećenom za štetu koju je počinio zbog nepoštivanja odredbi ovih Općih pravila i važećih relevantnih propisa.

Korisnik Finine usluge izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova odgovora oštećenom, odnosno svakom drugom sudioniku ako koristi uslugu temeljem lažnog predstavljanja prilikom prijave na servis za izdavanje elektroničkih vremenskih žigova.

Pouzdujuća strana odgovora oštećenom, odnosno svakom drugom sudioniku, ako se pouzda u izdani elektronički vremenski žig bez provjere njegove valjanosti ili ga koristi protivno svrhama određenim u ovim Općim pravilima.

9.11. Trajanje i prestanak važenja

9.11.1. Trajanje

Ovaj dokument Općih pravila važi do stupanja na snagu novog dokumenta Općih pravila ili do objave prestanka njegovog važenja. Nova verzija dokumenta ili objava prestanka važenja biti će objavljena na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila s naznačenim danom stupanja na snagu. Novom dokumentu biti će dodijeljena nova verzija i novi OID te će u njemu biti naznačene obavljene izmjene.

9.11.2. Prestanak važenja

Stupanjem na snagu nove verzije Općih pravila za sve elektroničke vremenske žigove izdane prema ovom dokumentu ostaju važiti one odredbe iz ovog dokumenta koje se ne mogu smisljeno zamijeniti odredbama nove verzije Općih pravila.

Prestanak važenja ovih Općih pravila nije vezan i ne utječe na važenje elektroničkih vremenskih žigova izdanih primjenom ovog dokumenta.

Fina može za pojedine odredbe važećeg dokumenta Općih pravila izraditi izmjene i dopune kao što je to navedeno u točki 9.13. ovih Općih pravila.

9.11.3. Posljedice prestanka važenja i nastavak djelovanja

Stupanjem na snagu nove verzije dokumenta Općih pravila na sve se elektroničke vremenske žigove izdane od tog dana primjenjuju odredbe iz tog dokumenta.

Novi dokument Općih pravila ne utječe na važenje elektroničkih vremenskih žigova koji su izdani primjenom prethodnih dokumenata Općih pravila.

9.12. Individualne obavijesti i komunikacija sa sudionicima

Individualna komunikacija sa sudionicima primarno se provodi preko Finine službe za odnose s korisnicima:

- besplatni telefon: 0800 0080

Individualne obavijesti i druga službena komunikacija u pisanom obliku provodi se korištenjem sljedećih kontaktnih podataka:

Kontaktne podaci za dostavu dopisa prema Fini	
Poštanska adresa:	Fina Centar elektroničkog poslovanja, Ulica grada Vukovara 70 10000 Zagreb Hrvatska
<i>E-mail:</i>	info.rdc@fina.hr
Telefaks:	+385-1-6304-081

9.13. Izmjene i dopune

9.13.1. Procedure izmjena i dopuna

Ova Opća pravila Fina PMA revidira po potrebi.

Fina može bez obavijesti unositi tipografske ispravke, promjene kontakt podataka te druge manje ispravke koji ne utječu bitno na sudionike.

Svi sudionici mogu na kontakt adresu Fina PMA iz točke 1.5. ovih Općih pravila poslati dopis s prijedlogom za ispravke pogrešaka, prijedlog nadopuna ili izmjenu ovog dokumenta. U dopisu se navode kontakt podaci osobe koja je poslala prijedlog promjene. Fina PMA može prihvatiti, prilagoditi ili odbiti predložene promjene nakon razmatranja istih.

Izradu novog ili izmjenu i dopunu postojećih Općih pravila odobrava i provodi Fina PMA, a sukladno poslovnim zahtjevima Fine i zahtjevima zakonske regulative i propisa iz točke 9.15. ovog dokumenta.

9.13.2. Mehanizmi obavještanja i vremenski periodi

Sve izmjene i dopune dokumenta Općih pravila objavljuju se u elektroničkom obliku na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

Nove verzije Općih pravila s izmijenjenim OID-om Općih pravila objavljuju se u elektroničkom obliku na internetskim stranicama repozitorija iz točke 2.2. ovih Općih pravila.

Datum stupanja na snagu izmjena i dopuna ili novoobjavljenog dokumenta Općih pravila naznačeni su na njegovoj naslovnoj strani kao i na internetskim stranicama na kojima je objavljen.

9.13.3. Okolnosti pod kojima se mora mijenjati OID

Veće izmjene u dokumentu Općih pravila koje mogu utjecati na sudionike zahtijevaju i izmjenu OID-a Općih pravila. Novi OID za novu verziju dokumenta određuje Fina PMA.

9.14. Postupak rješavanja sporova

U slučaju spora ili neslaganja između Fine i drugih sudionika povodom radnji i/ili postupaka glede pružanja usluge izdavanja elektroničkih vremenskih žigova uređene ovim Općim pravilima, isti će se nastojati razriješiti sporazumno. Ako sporazumno razrješenje spora nije moguće, isti će se razriješiti pred mjerodavnim sudom u Zagrebu uz primjenu hrvatskog prava.

Sudionici mogu Fini uputiti prigovor ako smatraju postoji odstupanje sadržaja usluge u odnosu na objavljene uvjete pružanja usluga. Fina će povodom prigovora odgovoriti podnositelju prigovora. Prigovor i odgovor na prigovor upućuju se pisano u papirnatom ili elektroničkom obliku na način opisan u točki 9.12. ovih Općih pravila.

9.15. Važeći propisi

Kvalificirane usluge povjerenja iz opsega ovih Općih pravila Fina pruža sukladno odredbama Uredbe (EU) br. 910/2014 [1], Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 [2], Pravilnika o pružanju i korištenju usluga povjerenja [3] te normizacijskih dokumenata ETSI EN 319 401 [6] i ETSI EN 319 421 [7].

9.16. Usklađenost s primjenjivim propisima

Ova Opća pravila i pružanje usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova koje je obuhvaćeno ovim Općim pravilima usklađeni su s propisima iz točke 9.15. ovih Općih pravila.

Svi sudionici suglasni su s primjenom hrvatskog prava u tumačenju primijenjenih odredbi.

9.17. Ostale odredbe

Gdje je to moguće, usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova koju pruža Fina i proizvodi za krajnjeg korisnika koji se koriste pri pružanju ove usluge dostupni su osobama s invaliditetom.

Fina javno objavljuje ova Opća pravila, QTPS dokument [21] i uvjete pružanja usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova.

Uvjeti pružanja usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova komuniciraju se dokumentom u papirnatom obliku ili dokumentom u elektroničkom obliku čija je cjelovitost zaštićena.

Prije sklapanja ugovora o obavljanju usluga izdavanja elektroničkih vremenskih žigova Fina obavještava Korisnike o uvjetima pružanja usluga izdavanja kvalificiranih elektroničkih vremenskih žigova.